

MEMÒRIA

INSTITUT PER A LA CONVIVÈNCIA I L'ÈXIT ESCOLAR



CURS 2018-2019



ÍNDEX

ÍNDEX	¡Error! Marcador no definido.
I. JUSTIFICACIÓ	4
II. MEMBRES DE L'EQUIP	4
III. ÀMBITS D'ACTUACIÓ	5
3.1. Foment de bones pràctiques: prevenció	5
3.2. Formacions relacionades amb convivència, coeducació i inclusió	6
a. Formacions del professorat	6
b. Reunions formatives organitzades per l'INSTITUT	7
3.3. Assessorament i intervenció	8
3.4. Àmbit normatiu	11
3.6. Comunicació i difusió	14
3.7. Avaluació	14
IV. DADES SOBRE LES MEMÒRIES DE CONVIVÈNCIA	15
4.1. Aspectes generals de les memòries de convivència	15
4.2. Programes per la millora de la convivència	17
4.3. Participació, organització i metodologies	18
4.4. La comissió de convivència	20
4.5. Coeducació	21
4.6. Assetjament entre iguals detectats a les escoles	22
4.7. Procediment disciplinari	24
V. PLA D'ACTUACIÓ PER AL CURS 2019-2020	25
5.1. Bones pràctiques	25
5.2. Assessorament i intervenció	26
5.3. Coordinació amb institucions i entitats que treballen la convivència	26
5.4. Comunicació i difusió	27
5.5. Àmbit normatiu	27
5.6. Avaluació	27
ANNEXOS	27
ANNEX 1. IMPULS DE BONES PRÀCTIQUES	27
1.1. Trobada d'alumnes mediadors	28
1.2. II Trobada d'alumnes cibermentors i cibermentores (IBJove)	29
1.3. IV Trobada de coordinadors i coordinadores de Convivència i II de Coeducació	29
ANNEX 3. ALTRES FORMACIONS ORGANITZADES PER L'INSTITUT	31

3.1. Formació en prevenció, detecció i tractament a les escoles de l'assetjament entre iguals i el ciberassetjament.	31
3.2. Formació en pràctiques restauratives i mediació	32
3.3. Formació amb famílies: <i>Dissenyant futurs sociocomunitaris</i>	33
3.4. Formació en detecció d'abús sexual infantil	35
3.5. Formació en Diversitat afectivosexual i Protocol trans	36
3.6. Suport als plans de convivència i als projectes coeducatius	36
ANNEX 4. DEMANDES SOBRE ASSETJAMENT I VIOLÈNCIA MASCLISTA, I ALUMNAT TRANS	36
ANNEX 5. PLA D'ACTUACIÓ EMOCIONAL PER LES INUNDACIONS DE LA ZONA DE LLEVANT DE MALLORCA	38
ANNEX 6. COORDINACIONS I COL-LABORACIONS ENTRE INSTITUCIONS	38
Àmbit internacional	39
Àmbit estatal	39
Àmbit autonòmic	39
Coordinacions internes	41

I. JUSTIFICACIÓ

El Decret 10/2008, de 25 de gener, pel qual es crea L'INSTITUT PER A LA CONVIVÈNCIA I L'ÈXIT ESCOLAR de les Illes Balears (BOIB núm. 15, de 31 de gener) estableix a l'article 3 que la seva finalitat ha de ser contribuir a:

L'anàlisi de conflictes i el suport a les activitats de prevenció organitzades des de l'Administració educativa. [...] El disseny d'activitats socioeducatives que fomentin la creació de vincles positius entre els membres de la comunitat escolar, en col·laboració amb altres administracions i entitats. El suport als centres educatius per a l'elaboració de plans i actuacions destinats a promoure la convivència [...].

4

L'article 4.12 indica que L'INSTITUT PER A LA CONVIVÈNCIA I L'ÈXIT ESCOLAR de les Illes Balears (INSTITUT) té com a funció "elaborar i aprovar la memòria del treball realitzat al llarg de l'any escolar", a més, especifica que el director o directora ha de "presentar al Consell Escolar de les Illes Balears la memòria anual d'actuacions de l' INSTITUT i escoltar i, si escau, recollir les indicacions que facin els representants de la comunitat escolar".

Cal considerar aquesta memòria com una eina imprescindible per millorar la tasca de l'INSTITUT.

II. MEMBRES DE L'EQUIP

Durant el curs 2018-2019 van ser part de l'equip de l' INSTITUT els membres següents:

- Marta Escoda Trobat, ATD, directora
- Elena Navarro Duch, ATD
- Ana Maria Amengual Rigo, ATD
- Jaume Font Mach, ATD

III. ÀMBITS D'ACTUACIÓ

Els àmbits d'actuació s'han avaluat des del Pla de l'INSTITUT PER A LA CONVIVÈNCIA I L'ÈXIT ESCOLAR 2015-19.

3.1. Foment de bones pràctiques: prevenció

En aquest apartat recollim les principals actuacions encaminades a difondre les activitats i bones pràctiques en convivència ([annex 1](#)).

- S'ha fet un reconeixement a 44 centres i a 598 alumnes mediadors, mediadores i que promociónen la convivència amb quatre trobades fetes a Mallorca i Eivissa.
- S'ha col·laborat en la II Jornada de cibermentors i cibermentores organitzades per l'IBJove on hi assistiren 180 alumnes.
- S'han organitzat tres Trobades de coordinadors i coordinadores de convivència i de coeducació. Amb l'assistència de 281 docents de 199 centres.
- A la plana web de l'INSTITUT PER A LA CONVIVÈNCIA I L'ÈXIT ESCOLAR s'han incorporat vídeos, reportatges, experiències i tres llibres sobre pràctiques restauratives. Un de Jean Schtmitz (2018) Prácticas restaurativas para la prevención y gestión de conflictos en el ámbito educativo, La Paz. El 2019 també s'han traduït dos manuals de Belinda Hopkins al català: Pràctiques restauratives a l'aula i Temps de cercle i reunions en cercle.

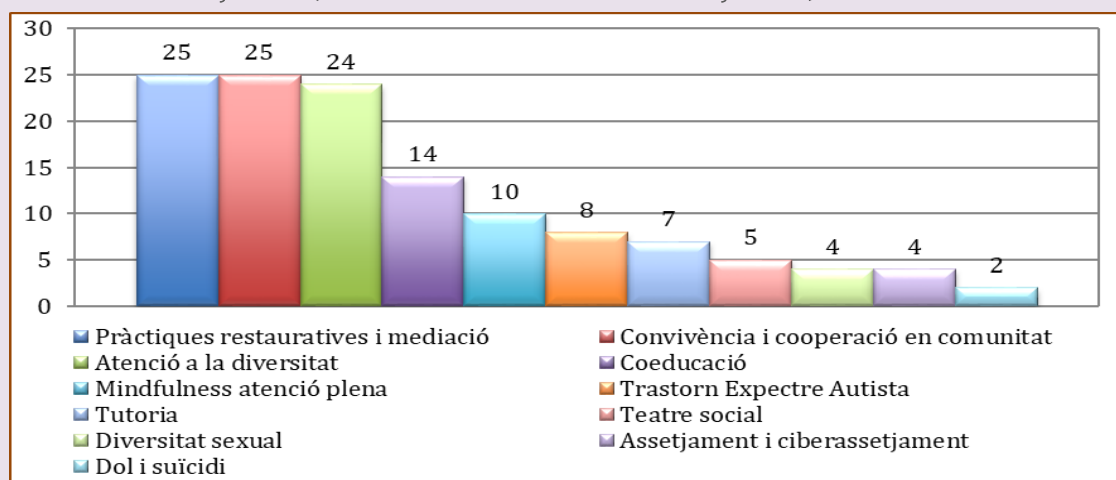


3.2. Formacions relacionades amb convivència, coeducació i inclusió

a. Formacions del professorat reconegudes pels serveis responsables de la formació i l'homologació

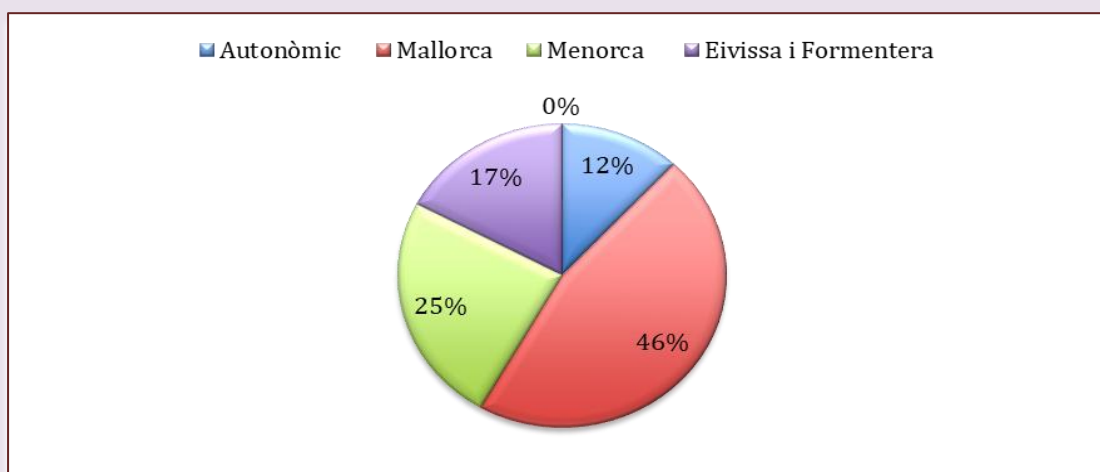
La Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca ha realitzat **158 accions formatives** que han estat reconegudes (amb hores de formació per als docents) a través del Servei de Formació del Professorat. Es poden trobar detallades les formacions fetes a [l'annex 2](#).

Gràfic núm. 1. Accions formatives sobre convivència, educació emocional i inclusivitat reconegudes pel Servei de Formació del Professorat (línies 2 i 4 del Pla de Formació del Professorat).



Cal destacar que s'han fet les formacions següents: 25 d'educació emocional (15,8 %), 25 de pràctiques restauratives (15,8 %), 25 de convivència i cooperació en comunitat (15,8%), 24 d'atenció a la diversitat (15,1 %) , 14 de coeducació (8,8 %) i 4 sobre assetjament escolar (1,8 %).

Gràfic núm. 2. Accions formatives reconegudes pel Servei de Formació del Professorat per illes



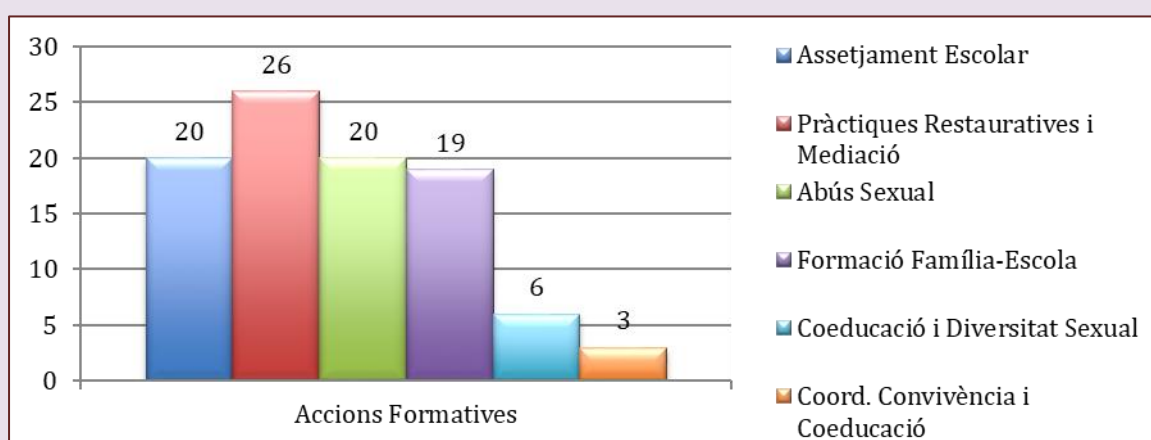
De les accions formatives, se n'han fetes 70 a Mallorca (50%), 37 a Menorca (27%), i 26 a Eivissa i Formentera (10%). També hi ha hagut 18 accions d'àmbit autonòmic (10%).

Per altra banda, s'han homologat 540 accions formatives que corresponen a 16.176 hores de formació per part del Servei de Formació Homologada i Capacitació.

b. Reunions formatives organitzades per l'INSTITUT

En aquest apartat s'inclouen les formacions homologades i reunions formatives fetes per part de l'INSTITUT (annex 3).

Gràfic núm. 3. Reunions formatives de l'INSTITUT del curs 2018-2019



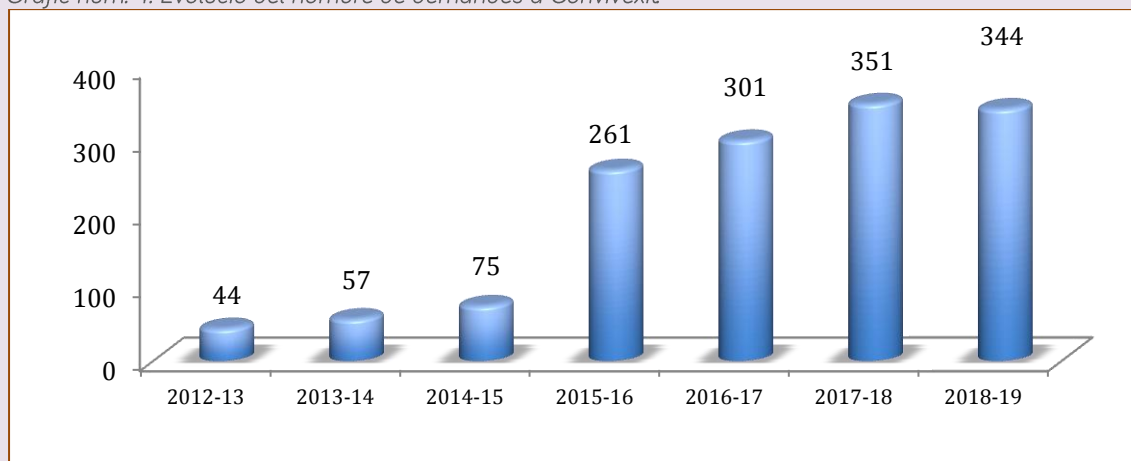
S'han dut a terme 82 accions formatives, de les quals 37 s'han adreçat només a docents i 45 també a altres membres de la comunitat educativa. El nombre i la temàtica d'aquestes accions formatives són:

1. **Assetjament escolar**, 20 accions i 411 persones formades.
2. **Pràctiques restauratives i mediació**, 26 accions formatives dirigides a 569 persones (12 accions i 231 persones formades formen part de l'acció 4).
3. **Prevenició i detecció d'abús sexual**, 20 tallers dirigits a uns 350 docents .
4. **Dissenyant futurs sociocomunitaris**: 19 accions formatives de 9 hores dirigides a 356 famílies, alumnes i professionals docents i no.
5. **IV reunió de coordinadors de convivència i II d'agents de coeducació**: 3 accions formatives dirigides a 297 coordinadors de convivència i agents d'igualtat.
6. **Coeducació, diversitat afectivo-sexual i masculinitats alternatives**: 6 accions dirigides a 187 professionals docents i no docents.

3.3. Assessorament i intervenció

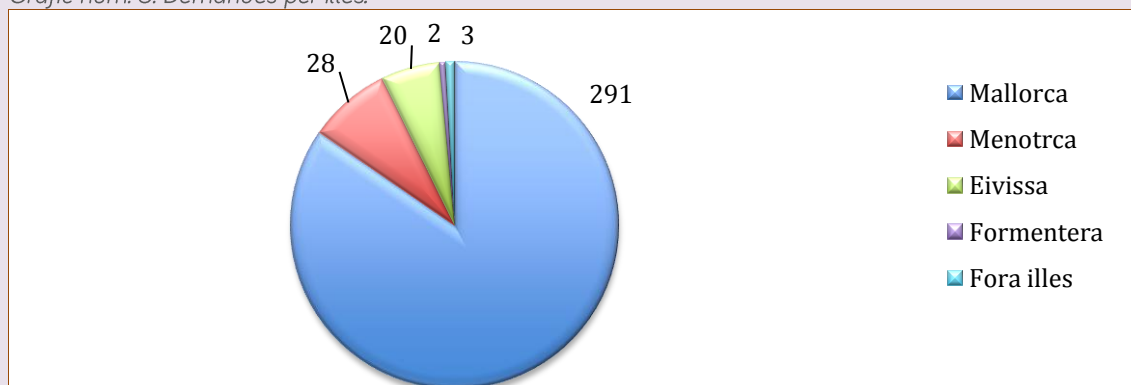
L' INSTITUT cerca apoderar els centres i la comunitat educativa, partint del principi restauratiu que “les persones en conflicte són les que estan millor posicionades per trobar la manera de resoldre-ho per elles mateixes”. L' INSTITUT ha donat resposta a **344** demandes.

Gràfic núm. 4. Evolució del nombre de demandes a Convivèxit



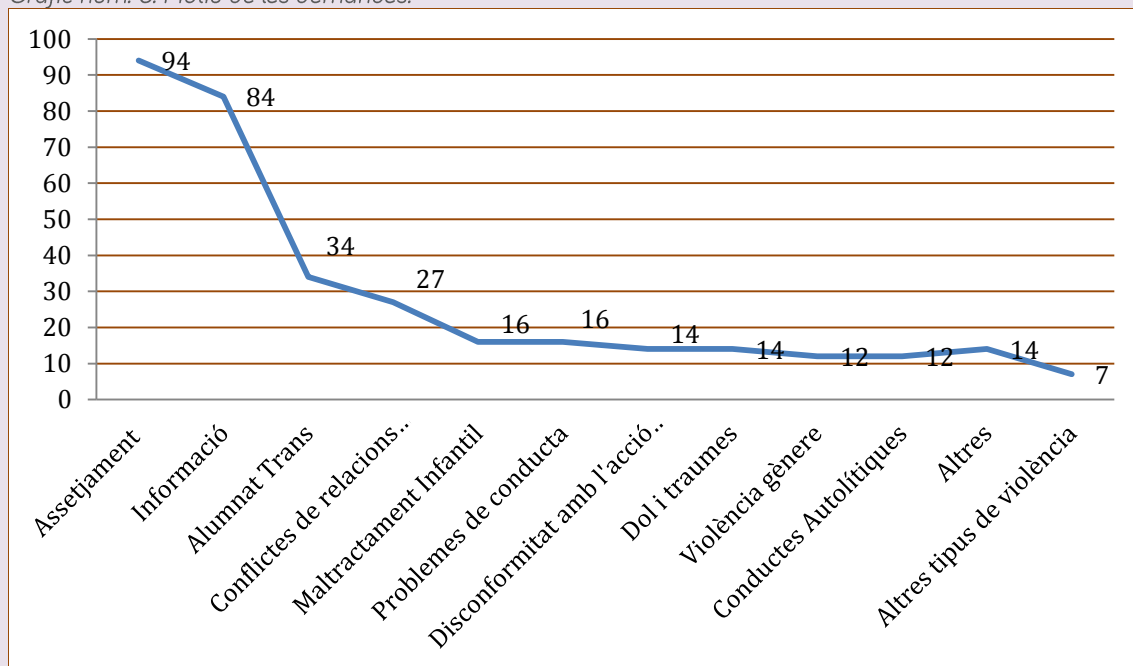
Quan s'ha requerit, hi ha hagut una coordinació amb el Departament d'Inspecció Educativa i els Serveis Jurídics.

Gràfic núm. 5. Demandes per illes.



Dels 344 assessoraments fets, 291 (el 84,5 %) són de Mallorca, 28 (el 8,1 %) de Menorca, 20 (el 5,8 %) d'Eivissa, 2 (0,6 %) de Formentera i 3 (1,1 %) de fora de les Illes, d'altres comunitats autònomes. Les demandes des de Mallorca han minvat en 16 casos, s'han mantingut el nombre de demandes fetes des de Menorca, Eivissa i Formentera. Cal recordar que a les memòries anteriors al curs 2015-2016 l'existència de demandes de fora de Mallorca era pràcticament nul·la.

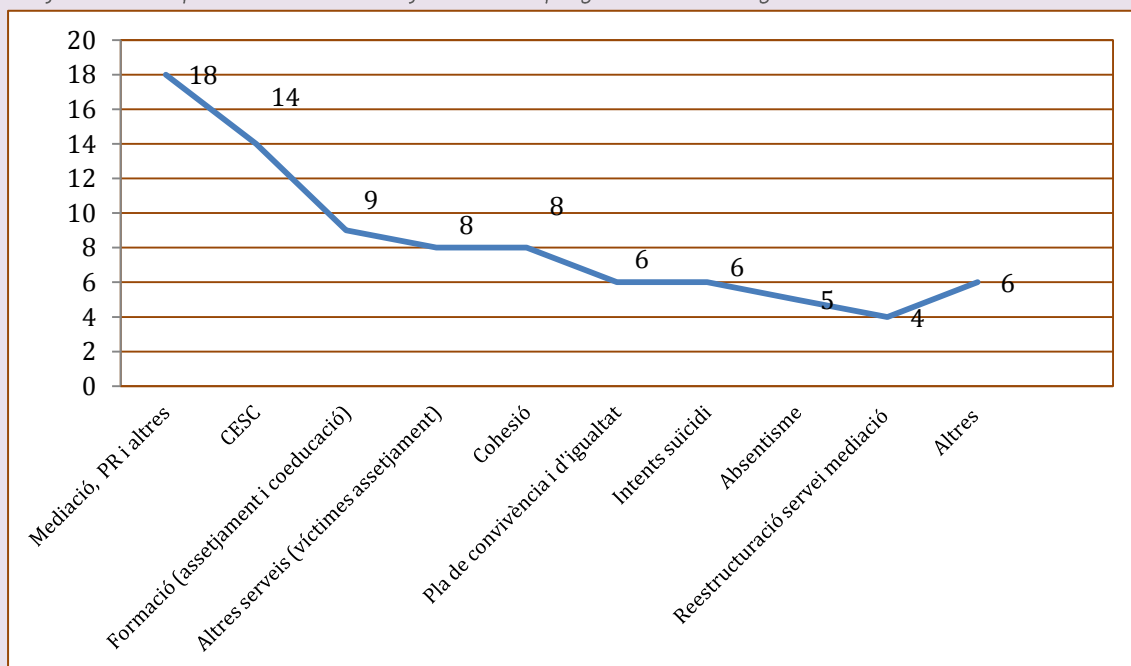
Gràfic núm. 6. Motiu de les demandes.



Els principals motius de demandes d'assessorament són:

- 94 (el 27,3%) d'assetjament escolar ([annex 4](#)).
- 84 (el 24,1%) d'informació sobre tècniques o programes (gràfic núm. 7).
- 34 (el 9,8%) d'atenció a alumnes transsexuals i transgènere ([annex 4](#))
- 27 (el 7,8%) de conflictes interpersonals.
- 16 (el 4,6%) de presumptes situacions de maltractament (6 d'abús sexual).
- 16 (el 4,6%) de problemes de conducta.
- 14 (el 4%) de disconformitats amb l'acció educativa que duu a terme el centre .
- 14 (el 4%) de dol i traumes.
- 12 (el 4%) de violència masclista (6 demandes de maltractament són d'abús sexual considerat com una de les tipologies de violència masclista) ([annex 4](#)).
- 12 (el 4%) de conductes autolítiques.
- 14 (4%) altres
- 7 (el 2%) d'altres tipus de violència.

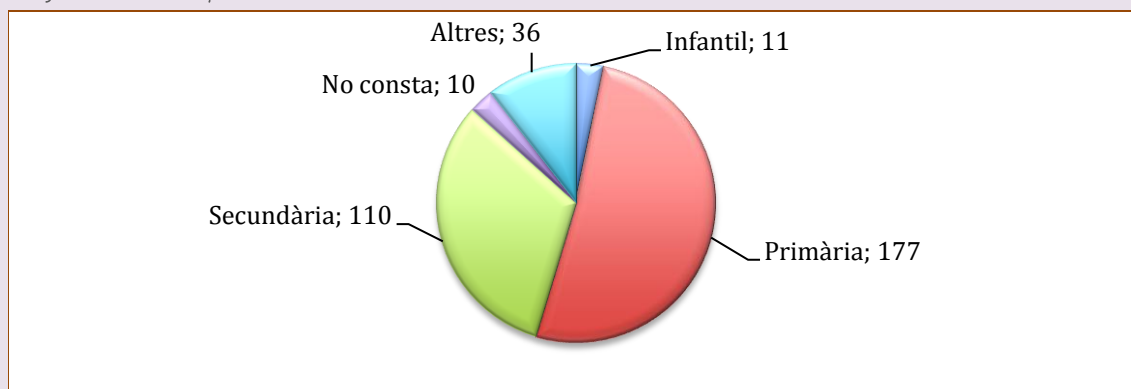
Gràfic núm. 9. Tipus de demandes d'informació de programes o estratègies d'intervenció.



10

Com es pot veure a l'annex 4, hi ha una baixada del nombre de demandes que es fan a l'INSTITUT respecte a assetjament escolar. El fet de disposar d'un protocol ha ajudat els centres a l'hora de donar respostes. En aquests moments, falta una major sensibilització i formació en temes de violència masclista per poder detectar aquestes situacions, així com una major sensibilització en la detecció de l'assetjament per motius d'LGTBI fòbia.

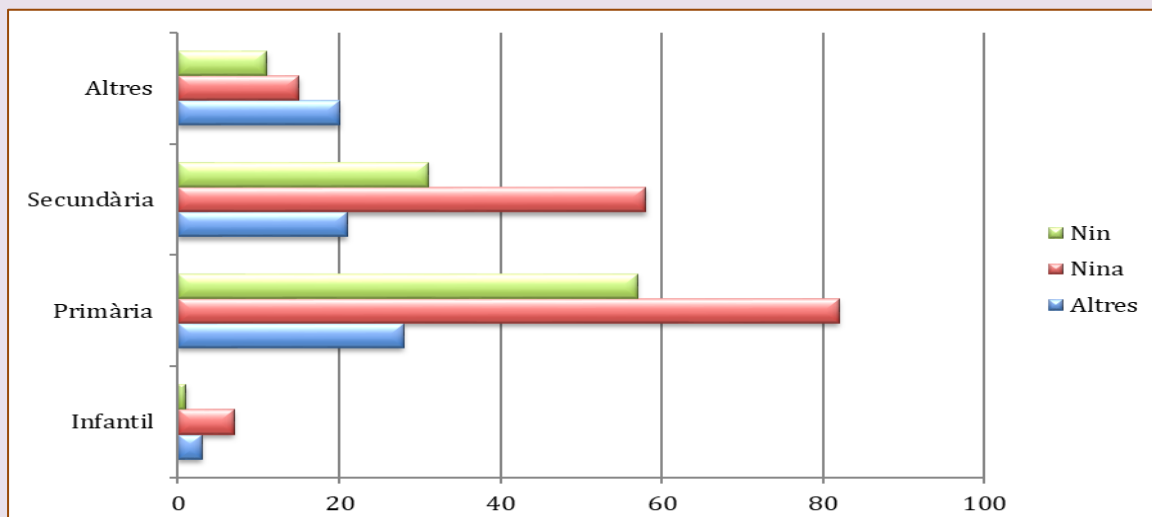
Gràfic núm. 10. Etapa educativa de les demandes.



Tornen augmentar les demandes de primària, que havien baixat el curs anterior.

- 177 (51,5 %) des del nivell de primària (2 més que el curs anterior).
- 110 (32 %) des de secundària (28 menys que el curs anterior).
- 11 (3,2 %) des del nivell d'infantil (16 menys que el curs anterior).
- 46 (13,3 %) d'altres nivells o no han donat la informació (9 més que el curs anterior).

Gràfic núm. 11. Sexe de l'alumne per qui es fa la demanda



El curs 2018-2019 hi ha hagut 67 demandes més de nines que de nins. S'han fet 100 demandes en relació a nins i 167 en relació a nines. 72 demandes fan referència a tots dos sexes sentits o no se sap.

3.4. Àmbit normatiu

Seguint en la línia de donar resposta a les necessitats individuals i col·lectives de la comunitat educativa, s'han duit a terme les actuacions següents:

- **Revisió del protocol d'assetjament escolar**, el maig de 2019. A més s'ha estat treballant en la redacció d'una publicació sobre el sociograma CESC i el protocol d'assetjament escolar de les Illes Balears per tal de lliurar-la a tots els centres a través de la V Jornada de coordinadors i coordinadores de convivència i III de coeducació.
- **Guia i protocol d'actuació en situacions de risc o de suïcidi** junt al Servei d'Atenció a la Diversitat a iniciativa de l'Observatori del Suïcidi de Son Espases.
- **Pla d'actuacions de la gestió emocional per les inundacions de la zona de Llevant** ([Annex 6](#)).

Els documents normatius es poden consultar a la plana web de l'[INSTITUT PER A LA CONVIVÈNCIA I L'ÈXIT ESCOLAR](#).

3.5. Coordinació amb institucions i entitats

Independentment de la tasca de coordinació amb els centres educatius o serveis de l'administració, l'INSTITUT s'ha coordinat i ha col·laborat de forma activa amb associacions i altres administracions autonòmiques, nacionals o internacionals.

A l'Annex 6 d'aquesta memòria es detallen les actuacions concretes de coordinació amb la comunitat dutes a terme. El curs 2018-2019 hi ha hagut tres participacions en experiències de caire internacional, sis de caire nacional i deu de caire autonòmic. Aquestes participacions són presentacions o col·laboració en congressos, jornades, comissions tècniques, etc. A més a més, l'INSTITUT s'ha coordinat amb quaranta-dos serveis, entitats, associacions o recursos externs a la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca. A més de tota la tasca de coordinació interna amb els serveis i organismes de l'administració, així com amb els centres docents o membres de la comunitat educativa.

Destacam el treball realitzat en tres accions: el “Pla d'atenció emocional pels aiguats de la zona de Llevant de Mallorca”, el “Pla de Coeducació de les Illes Balears 2019-2022” i el projecte d' inversió “Assessoria tècnica per a dinamitzar i implementar la Coeducació i la Prevenció de les violències masclistes als centres educatius de les Illes Balears”.

a. Pla d'atenció emocional pels aiguats de la zona de Llevant de Mallorca

Es pot consultar els detalls d'aquest pla en l'Annex 5 i l'Annex 6.

b. Pla de Coeducació de les Illes Balears 2019-2022

Durant el curs 2018-19 s'ha començat a articular un esborrany del Pla Autonòmic de Coeducació 2019-2022. L'articulació del Pla s'ha fet d'una manera participativa amb expertes i experts, docents, alumnes, famílies, professionals, associacions, sindicats, entitats i administracions. S'han convocat un total de sis reunions participatives amb diferents agents de la comunitat educativa, amb l' objectiu de fer una diagnosi de la realitat, dins dels respectius àmbits, posar en comú experiències i recursos, i fer al·legacions a la proposta de Pla.

El Pla de Coeducació de les Illes Balears 2019-2022 contempla 50 accions que s'hauran d'anar desenvolupant els propers tres anys.

c. *Projecte d'inversió: Assessoria tècnica per a dinamitzar i implementar la Coeducació i la Prevenció de les violències masclistes als centres educatius de les Illes Balears*

L' Institut Balear de la Dona conjuntament amb la Conselleria d' Educació, Universitat i Recerca han acordat la creació d'un projecte d'inversió per tal de disposar de professionals que assessorin tècnicament als centres per tal de dinamitzar i implementar la coeducació i la prevenció de les violències masclistes. El que es pretén és donar compliment a allò que estableix la llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes i als objectius del Pacte contra les Violències Masclistes.

Aquestes figures professionals són 4 pedagogues o psicòlogues que estan distribuïdes dues a Mallorca, una a Menorca i una a Eivissa i Formentera.

3.6. Comunicació i difusió

L'INSTITUT ha continuat amb la comunicació i difusió de bones pràctiques

- Actualització de la pàgina web de l' INSTITUT.
- Difusió de bones pràctiques per a la convivència escolar a través de Twitter, Facebook o mitjançant la premsa.
- Campanyes de prevenció d'alcohol i drogues a iniciativa del PADIB i POQIB
- Hi ha hagut una comunicació continuada amb els centres educatius sobre oferta d'activitats formatives, novetats normatives i altres qüestions.

14

3.7. Avaluació

S'han duit a terme les actuacions següents per avaluar la convivència escolar:

- Col·laboració amb el Ministeri d'Educació i Formació Professional per la realització de l'Estudi Estatal **"Igualdad y prevención de la violencia de género"**. amb la direcció de Maria José Díaz Aguado, Universitat Complutense de Madrid.
- Col·laboració amb l'IBDona coordinant l'Estudi **"La percepció de la igualtat i les violència masclistes entre l'alumnat de 14 i 18 anys de les Illes Balears-projecte pilot"**. Havent participat els següents instituts : IES Sineu, IES Son Servera, IES Antoni Maura, IES Joan Maria Thomàs, IES Josep Maria Quadrado, IES Joan Ramis i Ramis, IES Algarb, IES Sant Agustí i IES Marc Ferrer.
- Publicació de l'Estudi **sobre la convivència escolar a l'Educació Secundària Obligatoria** de les Illes Balears 2017-2018.
- Modificació de l'enquesta de la **memòria de convivència** que s'envia als centres educatius per tal de facilitar la tasca dels centres i fer-la a través del GestIB.
- Recollida i anàlisi de les **memòries dels plans de convivència** corresponents al curs 2018-2019 que es troben desglossades al punt IV d'aquest document.

IV. DADES SOBRE LES MEMÒRIES DE CONVIVÈNCIA

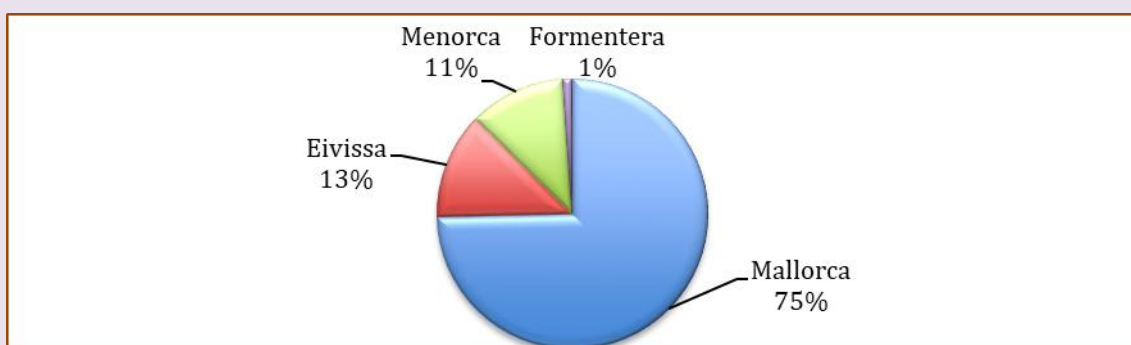
En aquest apartat es presenta un recull de dades sobre la convivència escolar a partir de les memòries trameses pels centres a l'ICEE¹.

4.1. Aspectes generals de les memòries de convivència

Aquest curs, com el passat, s'ha duit a terme l'enquesta de la memòria a través del GestIB, la qual han contestat, en general, membres de l'equip directiu (287) o de la comissió de convivència (92).

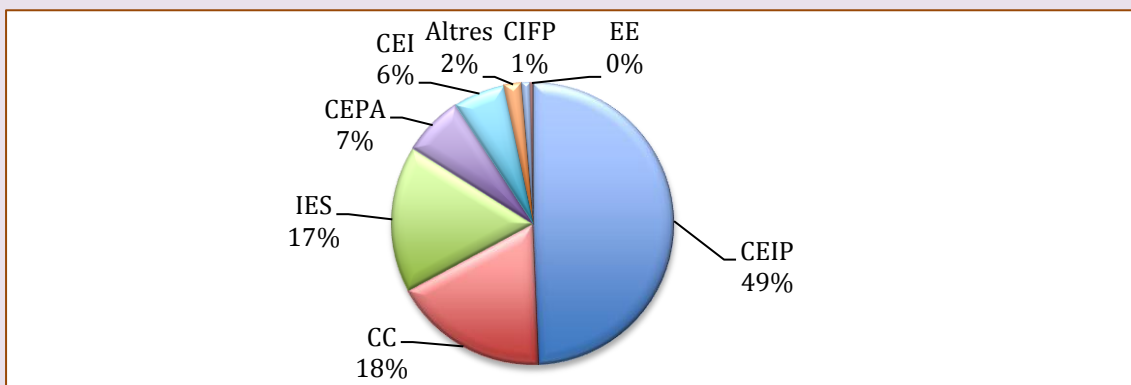
15

Gràfic núm. 12. Nombre de memòries de convivència analitzades, per illa.



Els centres educatius han tramès 382 memòries de convivència, de les quals 276 són de Mallorca (el 72 %), 48 de Menorca (l'13 %), 53 d'Eivissa (el 14 %) i 5 de Formentera (l'1 %).

Gràfic núm. 13. Tipus de centre que ha tramès la memòria de convivència.



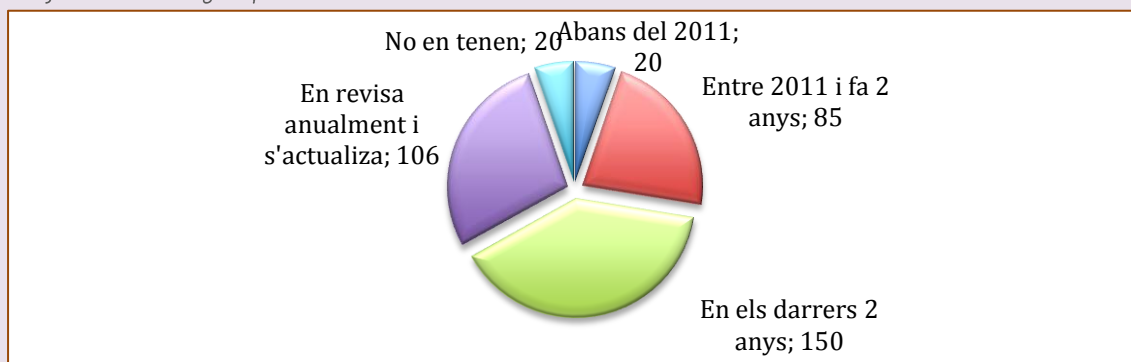
Els tipus centres que han tramès les memòries de convivència són:

- 185 centres d'educació infantil i primària públics (CEIP)

¹ El Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears indica que els centres docents han de tenir un pla de convivència i han de trametre la memòria de convivència a l'ICEE.

- 67 centres concertats (CC)
- 68 instituts d'educació secundària (IES)
- 27 centres per a persones adultes (CEPA)
- 20 centres d'educació infantil (CEI)
- 3 centres integrats de formació professional (CIFP)
- 1 centre d'educació especial i 11 d'altres

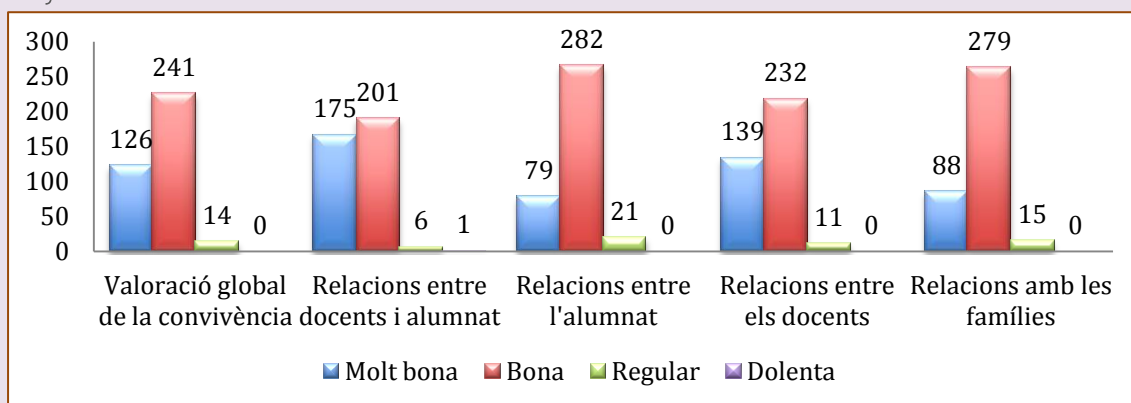
Gràfic núm. 14. Any d'aprovació del Pla de Convivència.



16

La majoria de centres (256) revisen el pla de convivència anualment (106) o l'han revisat durant els darrers dos anys (150), 85 centres el tenen actualitzat perquè s'ha fet després del 2011. D'altra banda, 20 centres el tenen fet anteriorment al curs 2010 i 20 no en tenen. S'ha de dir que dels 20 que no en tenen 12 són d'educació infantil i educació de persones adultes.

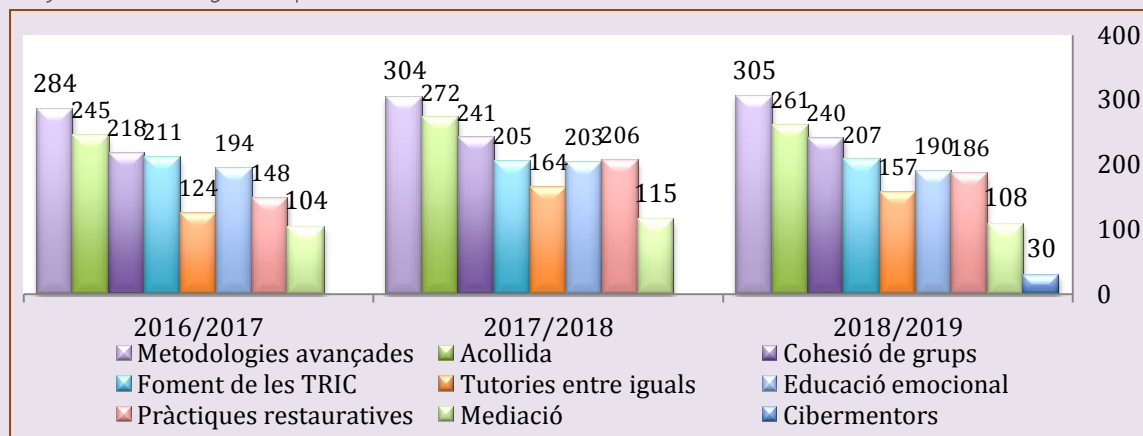
Gràfic núm. 15. Valoració de la convivència.



- Segons les respostes donades pels responsables de la memòria de convivència, la percepció de la convivència en tots els ítems analitzats és, majoritàriament, bona o molt bona. En aquest sentit, la valoració és bona o molt bona respecte de:
 - La valoració global de la convivència, el 96,1 % dels centres (367).
 - Les relacions entre professors i alumnes, el 98,4 % dels centres (376).
 - Les relacions entre els alumnes, el 94,5 % dels centres (361).
 - Les relacions entre els docents, el 97,1 % dels centres (371).
 - Les relacions amb les famílies, el 96,1 % dels centres (367).

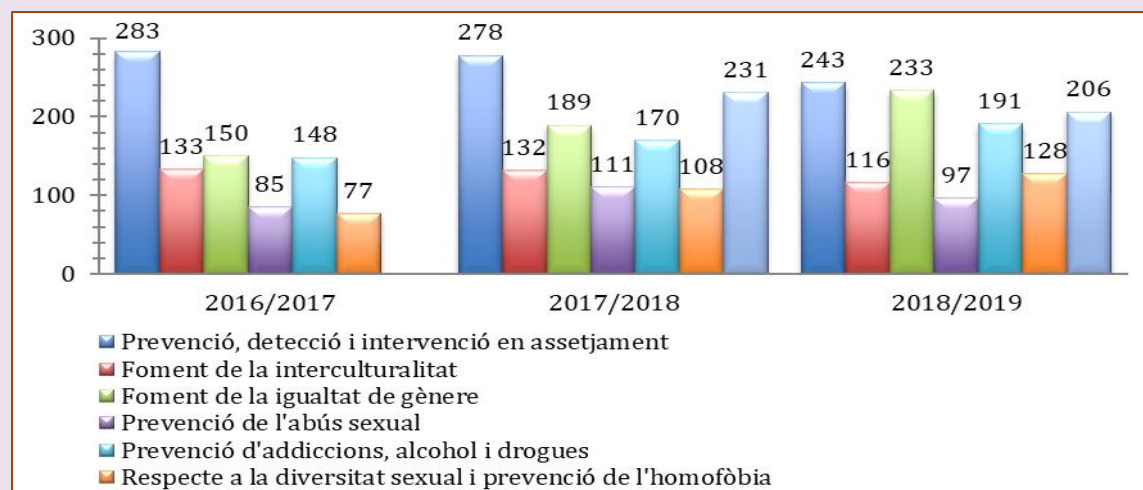
4.2. Programes per la millora de la convivència

Gràfic núm. 16. Programes preventius de la convivència.



Els programes preventius per millorar la convivència es mantenen: programes basats en metodologies avançades (305), programes d'acollida (261), foment de la cohesió dels grups (240), programes pel bon ús de les tecnologies i Internet (207), educació social i emocional (190), pràctiques restauratives (186), tutories entre iguals (157), programes de mediació (108) i, per últim, cibermentors (30).

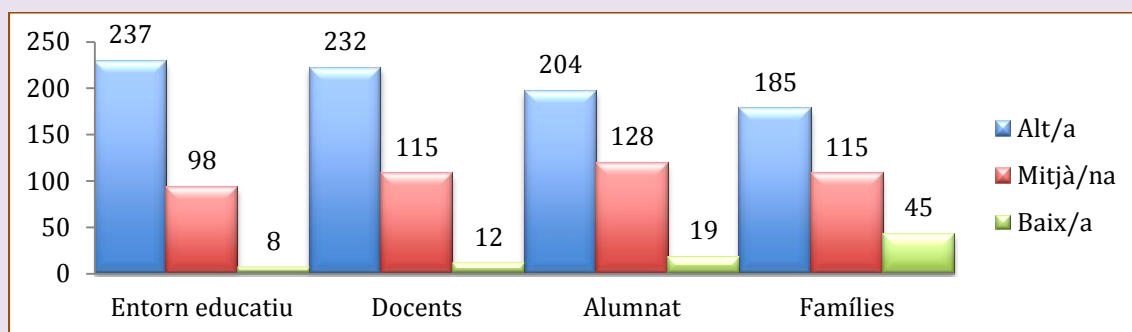
Gràfic núm. 17. Programes preventius específics.



Els centres disposen de programes específics, especialment en assetjament escolar (243), foment de la igualtat de gènere (233), cooperació (206) i prevenció d'addiccions, alcohol i drogues (191). També es treballa el respecte a la diversitat sexual i la prevenció de l'homofòbia (128), la interculturalitat (116) i la prevenció de l'abús sexual (97).

4.3. Participació, organització i metodologies

Gràfic núm. 18. Participació de la comunitat educativa segons els centres.

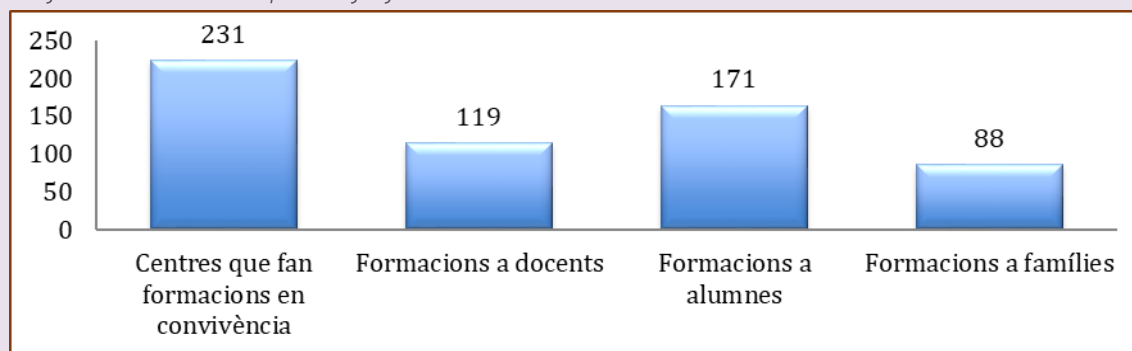


18

- 237 centres tenen una participació alta de l'entorn educatiu (voluntariat, projectes solidaris, treball en xarxa, implicació del barri/poble, centre salut, etc.).
- 232 centres tenen una participació alta dels docents (docents tutors, claustres participatius, implicació en els projectes, jornades lúdiques i benestar docent).
- 204 centres tenen una participació alta de l'alumnat (junta de delegats, associació d'estudiants, consells d'estudiants, alumnes a la comissió de convivència, etc.).
- 185 centres tenen una participació alta de les famílies (AMIPA activa, pares i mares delegats, escola de pares i mares, projectes i diades comunitàries, lúdics o de treball).

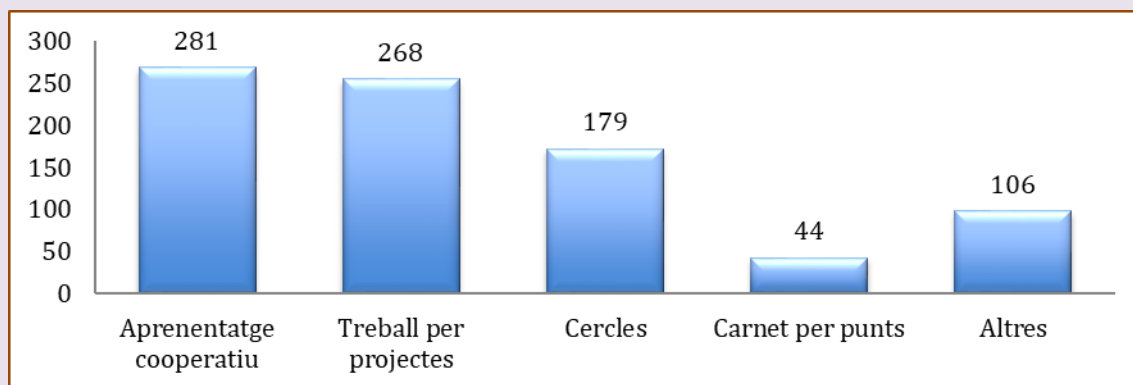
Els centres es formen en convivència, empen metodologies d'aprenentatge i organització, faciliten l'aprenentatge, la participació i la gestió de les relacions.

Gràfic núm. 19. Centres que han fet formació en convivència.



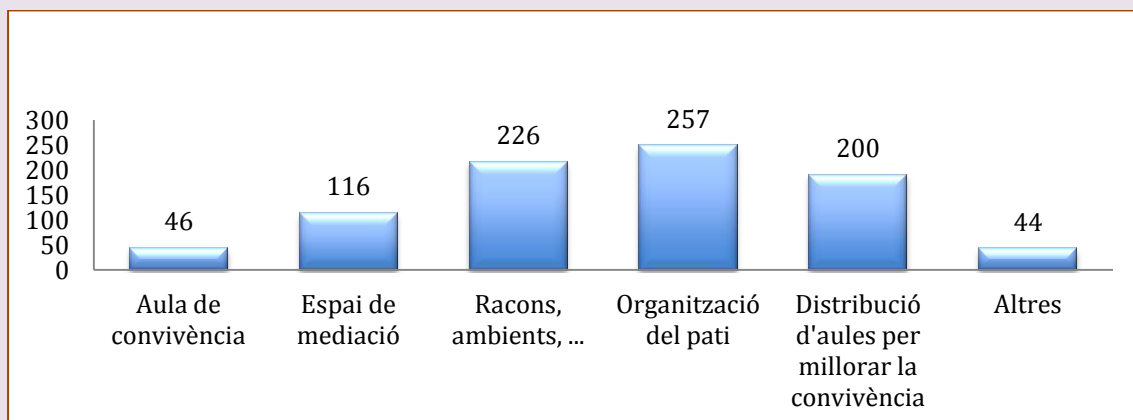
La majoria de formacions sobre convivència fetes en els 231 centres s'han adreçat sobretot a l'alumnat (171), però també a l'equip docent (119) i a les famílies (88).

Gràfic núm. 20. Metodologies d'aprenentatge.



La majoria dels centres utilitzen metodologies d'aprenentatge innovadores en convivència com l'aprenentatge cooperatiu, el treball per projectes, els cercles, etc.

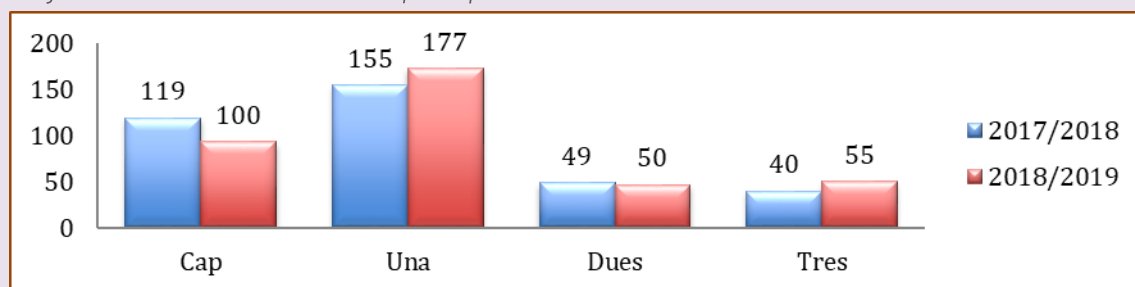
Gràfic núm. 21. Organització d'espais per millorar la convivència.



Els sistemes més emprats per organitzar la convivència són l'organització del pati, els racons, els ambients, la distribució de les aules i disposar d'un espai de mediació.

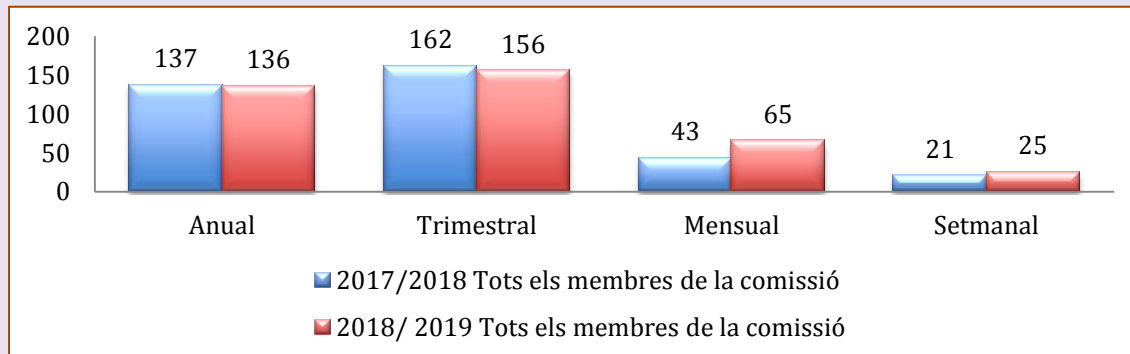
4.4. La comissió de convivència

Gràfic núm. 22. Hores setmanals de què disposa el coordinador de convivència

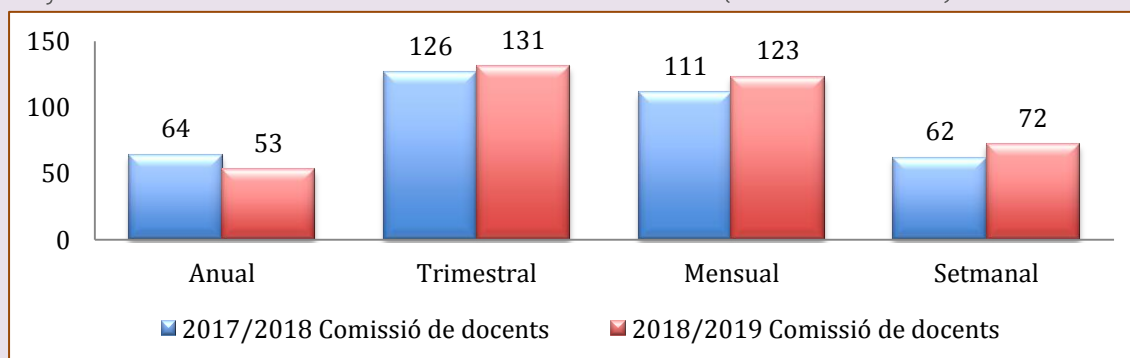


Hi ha 38 centres que disposen de més hores per a la coordinació de convivència. Respecte del departament o equips a què pertany aquesta coordinació, el 58,6 % es concentra entre l'equip directiu i els serveis d'orientació: el 30 % pertanyen a l'equip directiu (105), el 28,6 % als serveis d'orientació o suport (100), el 17,5 % (61) a tutores i tutors d'infantil o primària, el 8,3 % (29) a l'àmbit sociolingüístic o departaments relacionats amb aquest, el 4,9 % (17) a l'àmbit científicotecnològic o els departaments relacionats amb aquest, el 3,1 % (11) a educació física, el 2 % (7) a ensenyaments inicials, l'1,7 % (6) a filosofia, l'1,4 % (5) a geografia i història, el 0,9 % (3) a música, el 0,9 % (3) a religió, el 0,6 % (2) a plàstica i el 0,3 % (1) a l'APIMA.

Gràfic núm. 23. Periodicitat de reunió de la comissió de convivència (tots els seus membres).

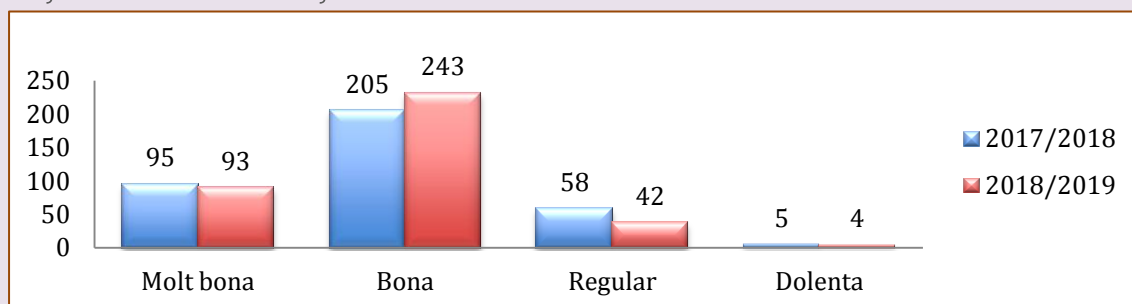


Gràfic núm. 24. Periodicitat de reunió de la comissió de convivència (comissió de docents).



La periodicitat de les reunions de la comissió de convivència del curs 2018/2019 es manté sense gaire diferències respecte del curs anterior, tant la reunió estipulada pel Decret 121/2010 (consell escolar) com la reunió de docents (coordinació preceptiva des del curs 2016-2017).

Gràfic núm. 25. Valoració del funcionament de les comissions de convivència.

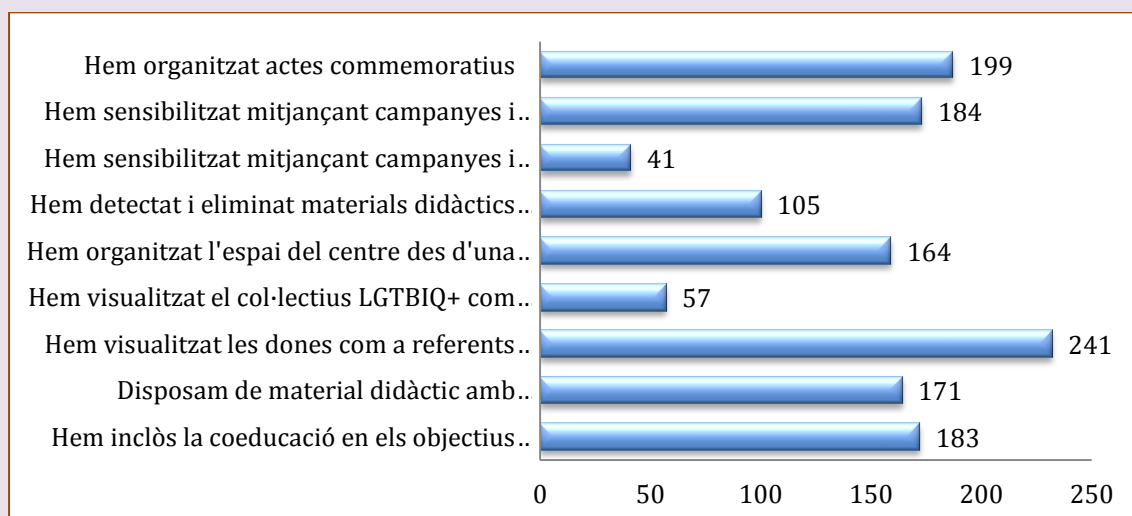


El curs 2018-2019 la valoració que es fa de les comissions de convivència com a molt bona o bona és, en general, com al curs 2017-2018.

4.5. Coeducació

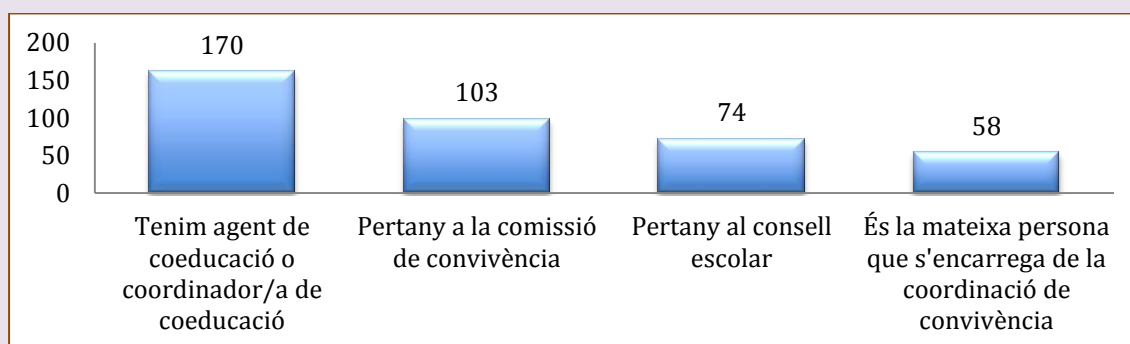
Al curs 2018/2019 s'han incorporat tres nous aspectes relacionats amb la coeducació amb un alt grau de participació: la visualització de les dones i el col·lectiu LGBTI+ com a referents als diferents àmbits de la vida i del coneixement i l'organització de l'espai del centre des d'una perspectiva igualitària. Per a l'anàlisi s'han seguit alguns punts de la legislació autonòmica: la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat entre dones i homes i la Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar l'LGTBIfòbia.

Gràfic núm. 26. Coeducació.



- 241 centres han visualitzat les dones com a referents.
- 199 han organitzat actes commemoratius (191 el 8 de Març, Dia Internacional de les Dones; 134 el 25 de Novembre, Dia contra la Violència Masclista, i 6 el 23 de Setembre, Dia contra l'Explotació Sexual i el Tràfic de dones, nens i nenes).
- 184 centres han sensibilitzat amb campanyes l'alumnat i 41 les famílies.
- 183 centres han inclòs la coeducació en els objectius curriculars.
- 171 centres disposen de material didàctic amb perspectiva d'igualtat i 105 han detectat i eliminat materials didàctics que no respectaven la igualtat.
- 164 centres han organitzat l'espai del centre des d'una perspectiva igualitària.
- 57 centres han visualitzat els col·lectius LGTBI+ com a referents.

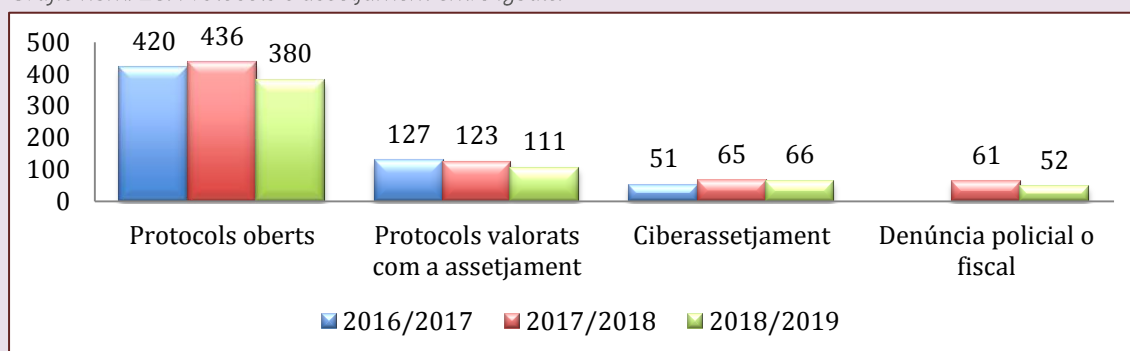
Gràfic núm. 27. Centres amb agent de coeducació nomenat.



170 centres indiquen que disposen d'agent de coeducació. 103 pertanyen a la comissió de convivència i 58 són la mateixa persona coordinadora de la convivència. L'increment del número de centres que tenen agent de coeducació és notable, passen de 88 a 170.

4.6. Assetjament entre iguals detectats a les escoles

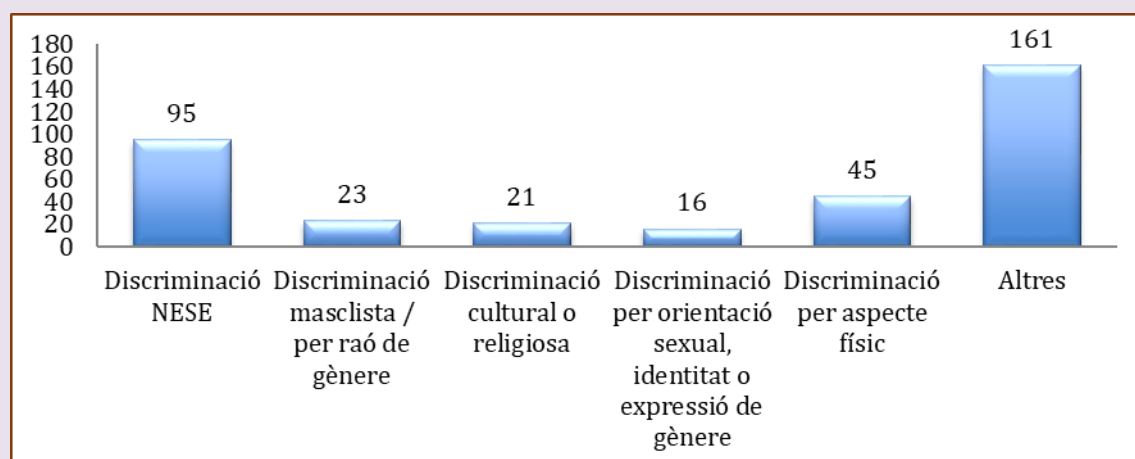
Gràfic núm. 28. Protocols d'assetjament entre iguals.



S'han obert 407 protocols per presumpte assetjament entre iguals detectats a les escoles. D'aquests, 111 (el 29 %) s'han valorat i tractat finalment com a situacions d'assetjament i 66 (el 16,2 %) han estat relacionats amb ciberassetjament. S'han obert un 6,6 % menys de

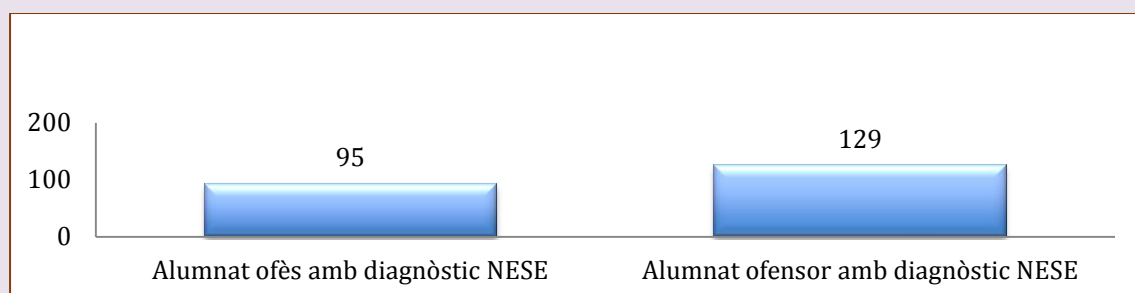
protocols que el curs anterior. Els protocols oberts per ciberassetjament es mantenen pràcticament igual respecte del curs passat. D'altra banda, de tots els protocols oberts valorats com a assetjament, 95 s'han resolt positivament (el 89 %). Els protocols que tenen una denúncia policial o fiscal associada disminueixen respecte del curs anterior, passant de 61 a 52 denúncies.

Gràfic núm. 29. Discriminació diana dels alumnes ofesos en els protocols d'assetjament entre iguals.



La majoria dels protocols no es consideren motivats per col·lectius diana (161). Tot i això, segueix havent-hi un gran nombre d'alumnes NESE implicats com a ofesos (victimitzats). L'aspecte físic segueix essent el segon col·lectiu diana identificat pels centres.

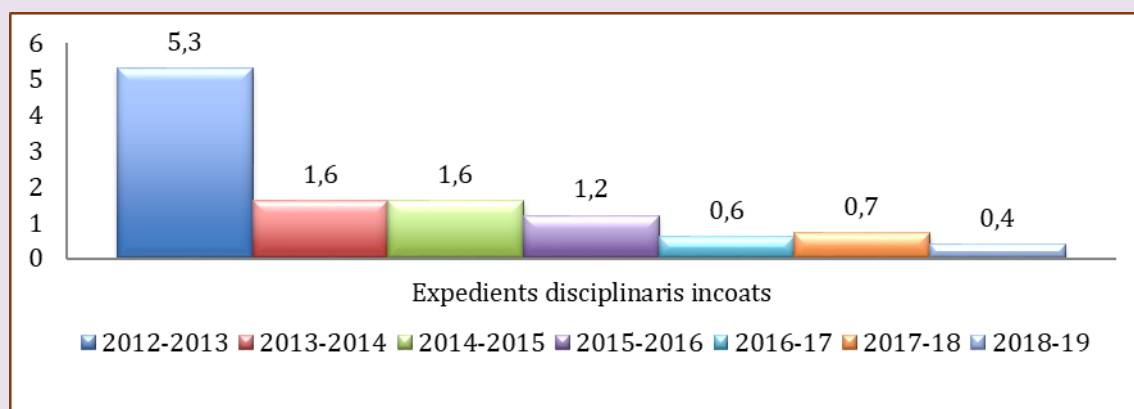
Gràfic núm. 30. Alumnat NESE i assetjament entre iguals.



Segons les memòries dels centres, dels 407 protocols oberts 95 han afectat alumnes NESE (el 23,3 % del total). D'altra banda, els han protagonitzat 129 alumnes NESE ofensors (el 31,6 % del total de protocols). S'ha de tenir en compte que, en molts de casos, els alumnes ofensors han estat o són víctimes, ja sigui d'assetjament entre iguals o d'altres situacions de maltractament.

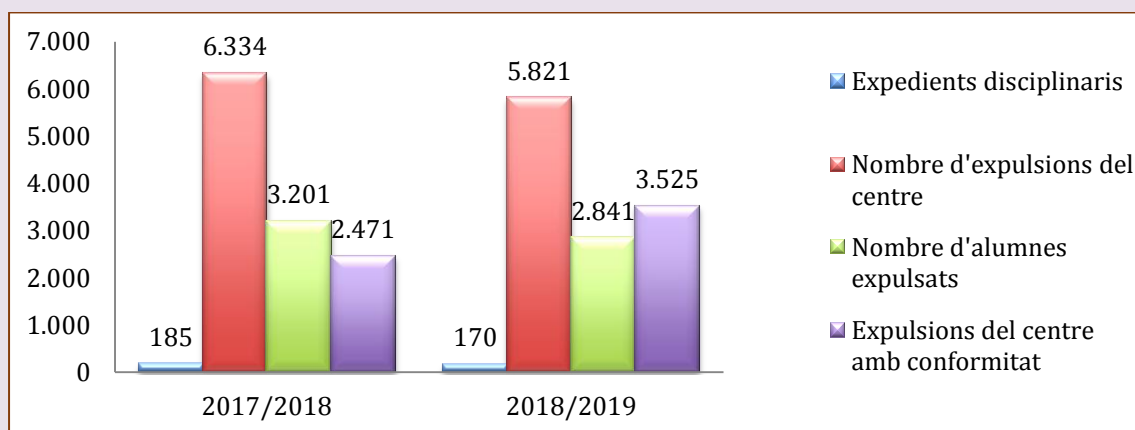
4.7. Procediment disciplinari

Gràfic núm. 31. Evolució de la mitjana d'expedients disciplinaris incoats per centre.



Enguany, continua la baixada d'expedients disciplinaris oberts per centre que va decreixent any rere any. S'han incoat una mitjana de 0,45 expedients disciplinaris per centre el curs 2018-2019.

Gràfic núm. 32. Nombre d'expedients disciplinaris i expulsions del centre.



El nombre d'expedients disciplinaris comptabilitzats a les memòries de convivència pels 382 centres és de 170. Així mateix, s'han comptabilitzat 5.821 expulsions del centre de 2.841 alumnes (tan sols un 2,9 % de les expulsions s'han duit a terme mitjançant un procediment disciplinari). La majoria d'expulsions han tingut lloc a instituts d'educació secundària (4.999 expulsions), que corresponen a 2.322 alumnes dels IES (el 5,1 %).

V. PLA D'ACTUACIÓ PER AL CURS 2019-2020

Les propostes per al curs 2019-2020 s'han plantejat tenint en compte la nova situació de INSTITUT PER A LA CONVIVÈNCIA I L'ÈXIT ESCOLAR una vegada analitzada la memòria del curs 2018-2019.

5.1. Bones pràctiques

25

- Reconèixer públicament les bones pràctiques a través de segells de convivència i coeducació, premis, publicació d'experiències i altres mesures de reconeixement.
- Continuar amb les trobades de coordinadors i coordinadores de convivència i agents de coeducació amb més hores de formació.
- Continuar amb la trobada d'alumnes mediadors a Mallorca, Menorca i Eivissa amb una única jornada a cada Illa amb més impacte i difusió.
- Donar suport a les comissions de convivència a través de reunions formatives amb tots els coordinadors i coordinadores de convivència i de coeducació, així com a formacions específiques en col·laboració amb el servei de formació del professorat i altres organismes.
- Fer un pla per la reducció de les expulsions i de l'absentisme.
- Fer una convocatòria de prevenció de la violència masclista i la coeducació dotant els centres de recursos econòmics, materials o l'elaboració d'activitats.

El sentit que han de tenir les propostes formatives és el d'ajudar a canviar les metodologies, així com aconseguir l'autoformació; és a dir, que sigui el propi centre el que de manera autònoma pugui continuar aquestes línies formatives.

- Protocol contra l'assetjament per als docents *referents* en el Protocol d'assetjament escolar. Inicialment es planifica un curs a totes les Illes.
- "Agent de coeducació" i col·laboració amb l'assessoria de "Cap a la coeducació en els centres educatius"
- Jornades de convivència i coeducació: 1 a Mallorca, 1 a Menorca i 1 a Eivissa
- Formació bàsica en pràctiques restauratives (*Formació en els centres* que ho han sol·licitat al Servei de Formació del Professorat i els CEP).
- Formació en sensibilització i detecció de situacions d'abús sexual des dels centres educatius de secundària (patrocinat per la Direcció General d'Infància, Joventut i Famílies de la Conselleria d'Afers Socials, Cooperació i Esports).
- Formació Ajuda entre iguals: la mediació escolar.
 - Convocatòria de formació amb famílies: PR, Teatre Social

- Pedagogia *queer* i treball la diversitat afectivosexual i de gènere al centre, Masculinitats alternatives, Coeducació als consells escolars i Educació afectivo-sexual.
- Formació Intervenció en conflictes educatius. (Paco Cascón)
- Dins la línia de formació famílies i docents, i en coordinació amb les federacions d'associacions de pares i mares, formació sobre el bullying
- Formació en Pràctiques Restauratives (nivell avançat)
- Difusió i Formació Hakomi

5.2. Assessorament i intervenció

- Crear la unitat del projecte d'inversió de coeducació a Eivissa i Formentera.
- Continuar amb la coordinació amb el Departament d'Inspecció Educativa i equips directius per garantir que tots els centres disposin de plans de convivència i de Plans d'Igualtat, emplenin la memòria de convivència i es redueixi el nombre d'expulsions dins els centres.
- Treball en coeducació i prevenció i intervenció en violències masclistes i el ciberassetjament.
- Coordinar-se amb altres departaments i serveis implicats en la millora del benestar docent.

5.3. Coordinació amb institucions i entitats que treballen la convivència

- Seguir col·laborant en els projectes o plans autonòmics, nacionals i internacionals i optimitzar els recursos existents.
- Participar en congressos d'àmbit nacional i internacional per donar a conèixer la intervenció en assetjament entre iguals realitzada a les Illes Balears, així com altres programes de millora de la convivència.
- Reforçar la coordinació mitjançant acords i convenis de col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Universitat i policies tutors, la Direcció General de Menors i Família, consells insulars (IMAS), la Fiscalia de Menors, serveis socials municipals i altres serveis relacionats amb el benestar de la comunitat educativa, especialment l'alumnat.

5.4. Comunicació i difusió

- Recomanar bones pràctiques de millora de la convivència i de prevenció de la violència als mitjans de comunicació i la publicitat. Difondre aquestes pràctiques a través de Facebook i Twitter.
- Elaborar materials que puguin ser útils per als centres com el Llibre CESC com a eina d'intervenció en l'assetjament escolar de les Illes Balears.
- Continuar la comunicació amb els equips directius dels centres i establir canals de comunicació directa amb els coordinadors de convivència, orientadors i el EOEP.
- Difondre material de coeducació i pràctiques restauratives als centres.

27

5.5. Àmbit normatiu

- Derogar el Decret 10/2008 de creació de L'INSTITUT PER A LA CONVIVÈNCIA I L'ÈXIT ESCOLAR i publicar el nou Decret de l'Institut per a la Convivència i la Coeducació.
- Iniciar un procés d'anàlisi del Decret 121/2010 per tal d'incloure els diferents protocols relacionats amb la convivència, revisar el procés disciplinari i millorar o actualitzar d'altres aspectes.

5.6. Avaluació

- Revisar l'enquesta de les memòries de convivència per als nivells de 0-6 anys.
- Coordinació de dades de diferents serveis: GestIB, IAQSE, serveis d'escolarització, Departament d'Inspecció Educativa, etc.
- Realitzar un anàlisi diagnòstic de la coeducació que serveixi de punt de partida del Pla de Coeducació de les Illes Balears 2019-2022.

ANNEXOS

ANNEX 1. IMPULS DE BONES PRÀCTIQUES

1.1. Trobada d'alumnes mediadors

L'INSTITUT va reiniciar les trobades d'alumnes mediadors l'any 2017. Aquest curs ha tornat a fer aquestes trobades amb la finalitat de fer públic l'agraïment a la implicació d'alumnes i professors en la tasca de la mediació, compartir experiències, facilitar el contacte i crear xarxes de col·laboració entre els centres. Els serveis de mediació escolar es varen començar a incorporar puntualment a finals de la dècada dels noranta, però no és fins al curs 2007-2008 que la Conselleria d'Educació fa un pla per impulsar-los. Després d'un parèntesi d'alguns anys, els darrers anys els tornam impulsar. Consideram important remarcar que a Eivissa la trobada s'ha duit a terme gràcies a la col·laboració de docents que varen coordinar la jornada. Cal destacar que la trobada va estar oberta a tot l'alumnat promotor de la convivència en general, no només a l'alumnat mediador.

Tenim la intenció de fer les properes convocatòries d'aquesta forma, ampliant el reconeixement a tot l'alumnat promotor de la convivència.

Taula núm. 1. Trobades d'alumnes mediadors i mediadores.

<i>Trobada</i>	<i>Lloc</i>	<i>Centres</i>	<i>Nombre d'alumnes</i>
10/05/19	Es generador, Son Caliu, Calvià	Ceip Puig De Sa Ginesta, les Guillem Sagrera, les Son Ferrer, les Sineu, les Josep Maria Llompart, Ceip Sant Agustí, les Sant Marçal, les Berenguer D'anoia, Ceip Escola Graduada, Ceip Es Pil·Lari, les Bendinat, les Port D'alcúdia	150
17/05/19	Es generador, Son Caliu, Calvià	Ceip Joan Veny I Clar, Ceip Jaume Fornaris, Ceip Nova Cabana, Cc Sant Josep Obrer, Ceip Es Pont, Ceip Guillem Galmés, les Manacor, Cide, Es Liceu, les Son Rullan, les Font I Tries, Ceip Es Molinar	150
24/05/19	Es generador, Son Caliu, Calvià	Cc Aula Balear, Ceip Ansel Turmeda, Ceip Gabriel Vallseca, Ceip Maria Antònia Salvà, Ceip Sa Indioteria, Ceip Ses Quarterades, Col·legi Lladó, les Santa Maria, les Ses Estacions, les Josep Sureda I Blanes	141
20/05/19	Universitat Eivissa, Pitiüses	IES Balàfia, CEIP Balansat, CEIP Sta Gertrudis, IES Xarc, CEIP St Ciriac, CEIP L'Urgell, CEIP St Jordi, CEIP Can Raspalls, Col·legi Santíssima Trinitat, CEIP Can Coix	157
TOTAL		45	598

A les trobades de mediadors de Mallorca es varen organitzar tallers realitzats per especialistes amb la col·laboració de la Conselleria de Cultura i Esports, la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació, IB Dona, l'Ajuntament de Manacor, el Fons Mallorquí de Solidaritat, Benamics, Takhi Runa, Artteràpia, Pa i mel, Cooperació i Enginyeria sense Fronteres, Mallorca gay men chorus i Creu Roja. Els tallers impartits foren: *"Percussió corporal"*, *"Cant"*, *"Interculturalitat"*, *"Igualtat i relacions afectives"*, *"Les xarxes socials"*, *"Concert-debat"*, *"Diversitat afectiva, sexual i de gènere"*, *"Prevenició de conductes discriminatòries"*, *"Aturem les violències masclistes"*, *"Personalització de camisetes"*, *"Expressió artística"*, *"Ràdio"*.

A la trobada d'Eivissa es feren tallers organitzats per docents i professionals: “Comunicació no violenta”, “Mira’t i et descobriràs”, “I tu de quin planeta ets?”, “Cinema’t”, “Cultiva’t”, “Creació artística”, “Body-percussion”, “Comunicar-se sense parlar”.

A les quatre trobades es lliurà diferents materials a l'alumnat i professorat.

1.2. II Trobada d'alumnes cibermentors i cibermentores (IBJove)

L'Institut Balear de la Joventut, amb la col·laboració de L'INSTITUT PER A LA CONVIVÈNCIA I L'ÈXIT ESCOLAR, va organitzar la Trobada de Cibermentors/es 2019, celebrada els dies 15 i 16 d'abril al Bellevue Club del Port d'Alcúdia. Els i les 180 alumnes gaudiren de dues jornades en aquesta trobada, sent molt educativa i lúdica. Per prendre consciència de les seves funcions com a CIBERMENTORS i CIBERMENTORES, es feren diversos tallers, i compartiren experiències amb altres cibermentors d'altres centres educatius de l'Illa.

1.3. IV Trobada de coordinadors i coordinadores de Convivència i II de Coeducació

Durant el curs 18-19 s'han realitzat tres trobades de coordinadors i coordinadores de Convivència i de Coeducació (Mallorca, Menorca, Eivissa-Formentera). Aquest curs s'ha volgut emfatitzar la Coeducació i la Diversitat Afectivo-Sexual, i d'aquesta manera potenciar la figura i funció de l'agent de coeducació. Hi ha hagut exposicions o tallers, una fira d'entitats i recursos per a treballar la coeducació i la diversitat afectivo-sexual als centres educatius a les illes respectives, i la comunicació de bones pràctiques.

Taula núm. 2.IV Trobades de coordinadors i coordinadores de Convivència i Coeducació.

Trobada	Lloc	Centres	Participants
28/11/2018	Ses Cases dels mestres (Sta Maria del Camí)	146	210
30/11/2018	Centre de Convencions (Es Mercadal)	24	39
04/12/2018	Seu UIB (Eivissa)	29	42
TOTAL		199	281

ANNEX 2 FORMACIONS SOBRE CONVIVÈNCIA PER DOCENTS

La Conselleria d'Educació i Universitat ha duit a terme 158 accions formatives que han estat reconegudes (amb hores de formació per als docents) a través del Servei de Formació del Professorat.

Nombre i temàtica d'aquestes accions formatives:

- 25 d'educació emocional
- 25 de pràctiques restauratives i mediació
- 25 de convivència i cooperació en comunitat
- 24 d'atenció a la diversitat
- 14 d'igualtat i coeducació

- 10 de *mindfulness* o atenció plena
- 6 sobre el programa d'alerta escolar
- 3 d'assetjament i ciberassetjament
- 4 de diversitat sexual i Protocol trans
- 7 de tutoria
- 8 TEA
- 5 de teatre social
- 2 de dol i suïcidi

De les 158 accions formatives se n'han fetes 70 a Mallorca (el 50 %), 37 a Menorca (el 27 %), 26 a Eivissa i Formentera (el 17 %) D'altra banda hi ha hagut 18 accions d'àmbit autonòmic (el 12%): *Actualització en Trastorn de l'Espectre Autista, Cap a la coeducació als centres educatius curs 2018/19, El personal docent com a agent de coeducació, Cicle de conferències: Altes capacitats intel·lectuals, Interpretació del comportament no verbal com a eina d'intervenció educativa, Programa de competència familiar (Educació Primària), Programa de competència familiar (Educació Secundària), Competències cognitivo emocionals, Parlem del suïcidi... què cal fer?, Dissenyant futurs sociocomunitaris: Pràctiques Restauratives en comunitat, Dissenyant futurs sociocomunitaris: Teatre social, Dissenyant futurs sociocomunitaris: Acció tutorial compartida.*

ANNEX 3. ALTRES FORMACIONS ORGANITZADES PER L'INSTITUT

3.1. Formació en prevenció, detecció i tractament a les escoles de l'assetjament entre iguals i el ciberassetjament.

S'ha recordat el protocol d'assetjament, amb les modificacions realitzades el novembre de 2018 als coordinadors de convivència de les Illes Balears en la reunió formativa.

S'ha continuat amb el Pla de formació del protocol d'assetjament escolar iniciat el curs 2015-2016 amb 4 formacions sobre el protocol a les diferents illes.

Taula núm. 3. Formació en assetjament entre iguals.

CEP	Centres educatius	Tipus de formació
Palma	Formació àmbit Mallorca	Prevenció, detecció i intervenció en l'assetjament escolar
	Formació àmbit Mallorca	
Menorca	Formació àmbit Menorca	
Eivissa	Formació àmbit Pitiüses	
TOTAL	4 FORMACIONS	91 DOCENTS APROX.

S'han fet formacions a directors i directores de centres de Menorca, Col·legi de Psicòlegs de les Illes Balears (Mallorca i Menorca), als 7 grups del Màster de Formació del Professorat de Secundària, a 6 centres i tallers pels alumnes Cibermentors/es.

Taula núm. 4. Reunions formatives sobre assetjament o ciberassetjament entre iguals.

Lloc	Centres o entitats	Tipus de reunió i/oformació
Menorca Mercadal	Directors i directores de Menorca	Reunió formativa sobre el protocol d'assetjament
COPIB Palma	Curs de 9 hores COPIB Palma	Formació realitzada als psicòlegs que intervenen en el programa d'atenció a víctimes d'assetjament (2 sessions)
COPIB Menorca	Curs de 7 hores COPIB Menorca	
Palma	Sessió de 2 hores al màster de Formació del Professorat UIB	Prevenció, detecció i intervenció en l'assetjament escolar(7 sessions)
Palma	CC Joan de la Cierva	Reunions formatives amb centres (7 sessions)
Esporles	CEIP Gabriel Comas i Ribas	
Sineu	CEIP Sineu	
Artà	CEIP Na Caragol	
Palma	CC Montision	
Alcúdia	CEIP S'Hort des Fassers	
Alcúdia	Trobada cibermentors. Alcúdia IBJove	
TOTAL	16 ACCIONS FORMATIVES	320PROFESSIONALS FORMATS

3.2. Formació en pràctiques restauratives i mediació

Es realitzaren tres formacions per docents iniciats a les pràctiques restauratives: el curs “La reunió restaurativa” amb Jean Schmitz, expert de reconegut prestigi internacional, a plana web de Convivèxit es troba el seu darrer llibre “[Prácticas restaurativas para la prevención y gestión de conflictos en el ámbito educativo](#)” que va publicar a Sudamèrica i que ens ha cedit generosament; una segona formació amb David Medina, especialista en Hakomi (per ampliar estratègies i activitats relacionades amb l'escolta, la comunicació i la “presència amorosa”); i finalment una altra, amb Belinda Hopkins, pionera en l'enfocament restauratiu als centres educatius de Gran Bretanya des dels anys 90, fundadora de *Transforming Conflict*, entitat consultora, difusora i formadora en Pràctiques Restauratives. Es va aprofitar per fer la traducció al català de dos manuals de Hopkins: “[Pràctiques Restauratives](#)” i “Tems de cercles”, disponibles a la plana web de Convivèxit.

32

D'altra banda, a més de les trobades d'alumnat mediador i promotor de la convivència esmentada anteriorment, s'ha fet una formació de 18 hores a Mallorca “Creació i manteniment d'un Servei de Mediació Escolar” amb na Neus Ferrer com a formadora i 33 docents inscrits.

Taula núm. 5. Accions formatives per docents experts en PR fetes per Convivèxit.

Lloc	Formació	Participants
Palma, CEP	“La reunió restaurativa” amb Jean Schmitz, expert de reconegut prestigi internacional. 8 hores	30 DOCENTS
Pina, Ca ses monges	“Mètode Hakomi” David Medina. 8 hores	25 DOCENTS
Peguera, Hotel Valentín Reina	Belinda Hopkins, pionera en l'enfocament restauratiu als centres educatius de Gran Bretanya des dels anys 90. 15 hores	25 DOCENTS FORMADORS I FORMADORES
Palma, CEP	“Creació i manteniment d'un Servei de Mediació Escolar” amb na Neus Ferrer 18 hores de formació	33 DOCENTS

Per altra banda, 6 centres han demanat suport per crear o impulsar els seus serveis de mediació, i 4 centres han demanat informació a nivell de claustre o s'ha fet alguna sessió sobre cercles o dinàmiques de cohesió de grup. Finalment, s'ha ofertat formació en pràctiques restauratives en el programa: *Dissenyant Futurs sociocomunitaris* obert a la comunitat educativa interessada, famílies, alumnes i personal no docent, amb la participació de 12 centres.

Taula núm. 6. Accions formatives a centres fetes per Convivèxit.

Lloc	Formació	Participants
Manacor, CEIP Molí d'en	Reunions formatives sobre	100 DOCENTS

Xema	pràctiques restauratives	
Palma, IES Juníper Serra		
Maria de la Salut, CEIP Maria de la Salut		
Campos, CC Fra Joan Ballester		
Palma, CC Lladó	Assessorament formatiu i formació inicial per impulsar el servei de mediació	60 ALUMNES i 65 DOCENTS
Palma, CEIP Sa Graduada		
Palma, IES Alcúdia		
Campos, CC Fra Joan Ballester		
Alcúdia, S'Hort des Fassers		
Lloret, CEIP Antònia Alzina		

3.3. Formació amb famílies: *Dissenyant futurs sociocomunitaris*

Aquest curs, escoltant la demanda dels representants de les famílies, s'ha iniciat un programa de formació amb els objectius següents entre famílies i docents:

- Crear vincles per tal que mares i pares se sentin part de la comunitat educativa.
- Generar espais compartits de comunicació i d'aprenentatge.
- Millorar l'acompanyament escolar de l'alumnat en comunitat.
- Orientar sobre habilitats i estratègies que permetin millorar la tasca educadora.
- Millorar el Pla de Convivència i crear un producte final en comunitat.

Han participat **356** persones en **19** centres educatius de les Illes Balears. S'han ofertat tres models de formacions impartides per 13 ponents: Pràctiques Restauratives, Teatre Social, i Tutoria Compartida. En general la valoració que ens han fet arribar tots els coordinadors ha estat molt positiva.

	CENTRE	ASSISTENTS	ILLA
1	CEIP GUILLEM DE MONTGRÍ	15	Eivissa
2	CEIP CAN BRIL	33	Mallorca
3	CEIP ANTÒNIA ALZINA	18	Mallorca
4	IES M. ÀNGELS CARDONA	19	Menorca
5	IES ISIDOR MACABICH	13	Eivissa
6	CEIP ES PUIG	18	Mallorca
7	IES JUNÍPER SERRA	25	Mallorca
8	IES MARC FERRER	11	Formentera
9	IES PASQUAL CALBÓ	15	Menorca
10	IES XARC	18	Eivissa
11	IES SA BLANCA DONA	18	Eivissa
12	CEIP XALOC	28	Mallorca
	TOTAL	231: 132 DOCENTS I 99 FAMÍLIES/PERSONAL NO DOCENT	

Taula núm. 8. Formació de teatre social

	CENTRES	ASSISTENTS	ILLA
1	IES J. SUREDA I BLANES	20	Mallorca
2	IES MANACOR	18	Mallorca
3	IES SES ESTACIONS	29	Mallorca
	TOTAL	67: 42 DOCENTS I 25 FAMÍLIES/PERSONAL NO DOCENT	

Taula núm. 9. Formació d'acció tutorial

	CENTRES	ASSISTENTS	ILLA
1	CEIP GUILLEM FRONTERA	9	Mallorca
2	EI PAULA TORRES	11	Mallorca
3	IES QUARTÓ DEL REI	18	Eivissa
4	CEIP LLEVANT	20	Mallorca
	TOTAL	58: 43 DOCENTS I 15 FAMÍLIES/PERSONAL NO DOCENT	

3.4. Formació en detecció d'abús sexual infantil

El curs 2016-2017 es va signar l'Acord de col·laboració entre la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació i la Conselleria d'Educació i Universitat del Govern de les Illes Balears per fomentar i impartir formació al professorat en la detecció i notificació de casos de maltractament infantil.

La Direcció General de Infància, Joventut i Famílies s'ha encarregat de la gestió de la formació pel curs 2018/19 i l'INSTITUT ha coordinat i supervisat aquestes formacions que s'han dirigit especialment a tutors/es de 1r ESO, centres d'educació especial, equips específics i inspecció educativa.

Taula núm. 10. Formació contra l'abús sexual als docents de les Illes Balears.

CEP Palma	4 tallers	Tutores i Tutors de 1r d' ESO 136 professionals docents
CEP Eivissa	2 tallers	
Menorca (Alaior, UIB)	2 tallers	
CEP Inca	2 tallers	
CEP Manacor	2 tallers	
IES Marc Ferrer (Formentera)	2 tallers	Claustre
CCEE Joan Mesquida	1 taller	
CCEE Joan XXIII	1 taller	
EAC	1 taller	Equip Mallorca
CC La Salle (Inca)	2 tallers	Claustre (Primària i Secundària)
Inspecció	1 taller	Departament Inspecció Educativa
TOTAL	20 TALLERS	350

3.5. Formació en Diversitat afectivosexual i Protocol trans

L'acollida i el reconeixement de la diversitat afectivo-sexual als centres educatius com a eina de prevenció d'accions lgtbqfòbiques i de potenciació de la diversitat com a element cohesionador, de qualitat i generador d'equitat. També s'ha oferit un Taller experiencial a partir del qual adquirir eines per a treballar amb adolescents el models de masculinitat hegemònica i la seva relació amb la violència masclista.

Taula núm. 11. Formacions sobre diversitat afectivo-sexual i protocol trans

Lloc	Docents participants	Tipus de reunió i/oformació
Mallorca (CEP)	100	Formació en diversitat sexual i de gènere als centres educatius. Pedagogia Queer
Menorca (Es Mercadal)	37	
Eivissa (UIB)	16	
TISOC (Tècnics d'intervenció sociocomunitària) Mallorca	13	Formació en masculinitats alternatives
IES Josep Sureda i BLanes	17	
Col·legi d'Educadors Socials	4	
TOTAL (6 ACCIONS)	187 PROFESSIONALS	

3.6. Suport als plans de convivència i als projectes coeducatius

S'ha realitzada la 4^a reunió de coordinadors de convivència i la 2^a d'agents de coeducació a Mallorca, Menorca i Eivissa.

Taula núm. 12. Reunions informatives de suport als plans de convivència i de coeducació.

Lloc	Centres educatius convocats	Tipus de formació
Menorca (Es Mercadal)	Tots els centres de primària i secundària de l'illa de Menorca 42 docents	Reunions informatives per presentar el Pla de Convivència i la memòria de convivència 2017-2018 de Convivèxit, impulsar la coeducació i per fomentar el coneixement i l'intercanvi d'experiències entre els centres docents
Eivissa (seu UIB)	Tots els centres de primària i secundària d'Eivissa i Formentera 55 docents	
Santa Maria (Sa Casa des Mestres)	Tots els centres de primària i secundària de Mallorca 200	
TOTAL	3 ACCIONS FORMATIVES DIRIGIDES A 297 COORDINADORS DE CONVIVÈNCIA AGENTS D'IGUALAT	

ANNEX 4. DEMANDES SOBRE ASSETJAMENT I VIOLÈNCIA MASCLISTA, I ALUMNAT TRANS

Taula núm.13 Demandes ateses per l' INSTITUT

<i>Curs</i>	<i>Demandes ateses a l' INSTITUT</i>	<i>Demandes iniciades per presumpte assetjament o ciberassejament</i>	<i>Demandes per abús sexual i altres violències masclistes</i>	<i>Alumnat TRANS Conegut</i>
2014-2015	75	60% (29 demandes)	No consta	No consta
2015-2016	261	49% (45 demandes)	No consta	6
2016-2017	301	32,55% (98 demandes)	1	11
2017-2018	351	30% (105 demandes)	12	27
2018-2019	334	28% (93 demandes)	12 assetjament masclista + 6 abús sexual	34 (8 nines i 26 nins)

Taula núm.14 Demandes per Illes sobre assetjament, violència masclista i alumnat TRANS

<i>Curs</i>	<i>Demandes iniciades per presumpte assetjament o ciberassejament</i>	<i>Demandes per abús sexual i altres violències masclistes</i>	<i>Alumnat TRANS Conegut</i>
Mallorca	62		26
Menorca	3		2
Eivissa	6		4
Formentera	2		0
TOTAL	93	12+6	34

Taula núm.15 Demandes per nivell educatiu sobre assetjament, violència masclista i alumnat TRANS

<i>Curs</i>	<i>Demandes iniciades per presumpte assetjament o ciberassejament</i>	<i>Demandes per abús sexual i altres violències masclistes</i>	<i>Alumnat TRANS Conegut</i>
Infantil	0		1
Primària	63		7
Secundària i FPBàsica	25	12	18
Batxillerat i FP			9
Sense	5		
TOTAL	93	12+6	32 (80 des de l'inici del protocol al 2016)

ANNEX 5. PLA D'ACTUACIÓ EMOCIONAL PER LES INUNDACIONS DE LA ZONA DE LLEVANT DE MALLORCA

Els fets ocorreguts a les inundacions de la zona de Llevant de Mallorca, l'octubre de 2018 afectaren a moltes persones de la comunitat amb major o menor mesura. Des dels centres educatius, es va treballar a partir d'aquesta realitat acompanyant (i detectant necessitats) en aquests moments difícils, però també amb l'objectiu de tornar a la normalitat acceptant el que havia passat. Tenint en compte que tota la comunitat educativa estava afectada, es va treballar de forma global. L'INSTITUT feu una proposta d'actuacions i recursos que es podien utilitzar a nivell de centre. Aquesta proposta s'adaptà per les escoles de 0-3 anys amb la directora de l'Institut Educatiu de la Primera Infància (IEPI).

38

Taula núm. 16. Pla d'actuació emocional inundacions de la zona de Llevant

DESTINATARI	OBJECTIU	ACTUACIO	QUAN	RESPONSABLE
ALUMNAT	Acollir i acompanyar l'alumnat	Es lliuraren models d'activitats	Primer dia dilluns 15 octubre	Tutor/a o docent
	Detectar possibles necessitats individuals derivades del Trauma i del Dol	Valoració/ Derivació a recursos especialitzats.	Des del 1r dia. Tot i que es podien detectar mesos després	Tutor/a o docent/Orientador/a
DOCENTS	Acompanyar i Detectar necessitats	Es lliuraren models de dinàmiques pel claustre	Dilluns 15 octubre (o el més aviat possible)	Equip directiu (amb el suport d'Inspecció o INSTITUT PER A LA CONVIVÈNCIA)
	Conèixer i acompanyar en el dol i l'estrès després del trauma.	S'oferiren Xerrades formatives per docents 1.5h	Setmana del 15 al 19 d'octubre	Es gestionà a través del CEP Manacor amb el COPIB
FAMÍLIES	Conèixer i acompanyar en el dol i l'estrès després del trauma	S'oferiren Xerrades formatives per famílies 1.5h	Setmana del 15 al 19 d'octubre	Sol·licitar al CEP Manacor que farà les gestions amb el COPIB
COMUNITAT EDUCATIVA	Suport emocional	S'oferí un reforç personal en cas de crisi pels centres més afectats	Dilluns 15 octubre	INSTITUT PER A LA CONVIVÈNCIA i Psicòlogues i psicòlegs d'emergències

La gestió es realitzà, sobretot, des del 10 d'octubre fins el 7 de novembre de 2018. Es realitzaren visites i acompanyaments presencials als centres: CEIP Mestre Guillem Galmés de Sant Llorenç des Cardassar, CEIP Sant Miquel de Sont Carrió, IES Llorenç Garcies i Font d'Artà; CC La Puresa (Manacor), CC Sant Tomàs d'Aquino (Manacor), CC Sant Salvador (Artà), CEIP Jaume Fornaris i Taltavull

ANNEX 6. COORDINACIONS I COL·LABORACIONS ENTRE INSTITUCIONS

Àmbit internacional

- Participació al **World Anti-Bullying Forum** Dublin City University, amb una comunicació sobre la reducció de l'assetjament escolar a les Illes Balears.
- Participació a l' **ERASMUS + Budapest** de pràctiques restauratives i convivència.
- Participació a la conferència i reunions realitzades en el **Parlament Europeu** sobre "El Rol dels policies tutors a les escoles i les pràctiques restauratives" acompanyant a l'Institut de Seguretat Pública de les Illes Balears.

Àmbit estatal

- Assistència al **I Congreso Internacional en Coeducación y Género: perspectivas y retos de futuro para una educación en igualdad**. Octubre 2018. Madrid.
- Representació de la Conselleria d'Educació i Universitat a la **XV jornada "Intercambia"** organitzades pel Ministeri d'Educació i Formació Professional, presentant les accions en coeducació realitzades a les illes. Novembre 2018. Madrid.
- **Congrés Justícia Restaurativa** (Universitat Carlos III, Madrid). Presentació de dues ponències. Novembre 2018. Madrid.
- **Estudi Estatal "Igualdad y prevención de la violencia de género"**. Assistència a la reunió convocada el mes de febrer amb M.J. Díaz Aguado en el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports. Madrid. Per coordinar l'avaluació feta a les Illes.
- Participació al **2n Simposi contra el Bullying**, Fundació F.C. Barcelona per donar a conèixer el protocol d'assetjament de les Illes Balears, Barcelona, Juny 2019.
- **Coordinació amb serveis anàlegs** d'altres comunitats autònomes.

Àmbit autonòmic

- Participació a la Jornada **"Estratègies per a la coordinació interinstitucional i la intervenció amb víctimes de violències masclistes: desenvolupant els drets de les dones"** d'IBDona, novembre 2018.
- Participació en el **Congrés d'Innovació Educativa de les Illes Balears**, de la Conselleria d'Educació i Universitat. Gener 2019, moderació de la taula "Convivència i Inclusivitat".
- Participació en el Consell de Lesbianes, Gais, Trans, Bisexuals i Intersexuals de les Illes Balears (**Consell d'LGTTBI**).
- Participació en la **Plataforma d'Oci de Qualitat a les Illes Balears**, POQIB i del **Pla d'Addiccions i Drogues de les Illes Balears**, PADIB
- Participació i col·laboració amb **IBJove** en la trobada de cibermentors, formació de professorat i dia d'Internet Segura.
- Participació i assistència a les **III Jornades Stop Racisme Palma**, organitzades per l'Àrea d'Igualtat, Joventut i Drets Cívics de l'Ajuntament de Palma. Març de 2019.
- Participació a la jornada organitzada per la Unió de cooperatives de Treball Associat de les Illes Balears **"El paper de la comunitat educativa per a millorar la convivència en els centres"**. Maig 2019. Son Lledó UIB

- Participació a les **III Jornades Cap a la Coeducació a les Comunitats Educatives** amb la comunicació compartida amb l'IBDona "Polítiques coeducatives a les Illes Balears". UIB, Palma, juny de 2019.
- Participació en la **Comissió Tècnica d'Acollida a Persones Refugiades** de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació.
- Participació en la **Comissió Municipal d' Inca " Alternatives a l'expulsió"**.
- Coordinació amb el grup d'experts i associacions per a l'avaluació del Protocol trans: **Equip interdisciplinari d'atenció a la transsexualitat**. Conselleria de Salut, Chrysallis i Ben Amics.
- Coordinacions amb la **Direcció General de Menors i Famílies** per: RUMI, recursos respecte de l'abús sexual, programes de menors i famílies, programa d'atenció a víctimes d'assetjament escolar i programes d'intervenció en menors infractors. Participació en la comissió Interinstitucional d'Avaluació i Seguiment del **Protocol Marc Interdisciplinari d'Actuacions en Casos de Maltractament Infantil** a les Illes Balears.
- Coordinacions amb el **COPIB (Col·legi Oficial de Psicòlegs de les Illes Balears)** quant al protocol d'assetjament i la formació.
- Coordinacions amb l'**Oficina Balear de la Infància i l'Adolescència (OBIA)**
- Coordinació amb els recursos de **protecció de menors** dels consells insulars i dels serveis socials dels ajuntaments.
- Coordinacions amb l'**ISPIB a través del programa de policia tutor** per planificar altres accions conjuntes, protocol d'assetjament, campanya contra venda d'alcohol a menors, resolució de demandes i participació en la comissió mixta Policia Tutor-Educació.
- Coordinació amb la **Policia Local de Palma** per conscienciar de la necessitat d'incrementar els policies tutors de Palma.
- Coordinació amb la **Fiscalia de Menors** en casos concrets.
- Coordinació amb la **Direcció General de Coordinació** de la Conselleria de Presidència per a la sensibilització i difusió de la Llei 8/2016, LGTBI.
- Col·laboració amb l'**Associació de Pràctiques Restauratives de les Illes Balears**.
- Col·laboració amb l'**Observatori del Suïcidi** de l'Institut Balear de Salut Pública amb l'organització conjunta d'una Jornada d'àmbit autonòmic.
- Coordinació amb la **FAPA** per treballar una línia conjunta de formació família-escola.
- Coordinació amb la **Direcció General d'Esports i Joventut** (Conselleria de Cultura, Participació i Esports), federacions esportives i l'ODDM en l'elaboració d'un protocol d'actuació per garantir la convivència a l'esport balear.
- Col·laboració amb el **Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació** per a les trobades d'alumnes mediadors, entre d'altres.
- Coordinació amb l'**Institut Balear d'Estadística (IBESTAT)**.
- Coordinació per les **INUNDACIONS DE LA ZONA DE LLEVANT DE MALLORCA** amb: Departament d'Inspecció Educativa; batle i regidores de l'**ajuntament de Sant Llorenç des Cardassar**; Planificació Educativa: valoració dels centres afectats i la seguretat; Formació del Professorat i CEP Manacor: coordinació xerrades per docents i famílies; **112**, director general d'Emergències i coordinador de Policies Tutors: afavorir la circulació i la seguretat dels centres més afectats; **Grup d'Intervenció Psicològica en Emergències i Catàstrofes (GIPEC IB)**; coordinador de la **Unitats Comunitàries**

de Salut Mental de la Infància i de l'Adolescència i la coordinadora de les Unitats d'Hospitalització psiquiàtrica HUSE psiquiatra de Son Espases: coordinació del Pla d'acompanyament i de detecció i derivació en cas de signes d'Estrès Postraumàtic; directors/es i orientadors/es dels centres de tota la zona de Llevant (20 escoles públiques i concertades de primària i secundària d'Artà, Capdepera, Cala Millor, Cala Ratjada, Porto Cristo, Colònia de Sant Pere, Sant Llorenç des Cardassar, Son Carrió i Son Servera) i del CC La Puresa de Maria de Manacor.

- Coordinació pel PLA DE COEDUCACIÓ DE LES ILLES BALEARS 2019-2022: alumnat i docents de centres: IES Antoni Maura, Politècnic, Binissalem, Josep Font i Trias, Ses Estacions, del CIFP Son Llebre, IES Bendinat, Son Ferrer, IES La Ribera, Son Rullan, EI Es Pi Gros, CEIP Inspector Joan Capó, del CIFP Son Llebre, CC Es Liceu i CIDE; Feminisme a l'Escola; direccions generals i serveis de la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca; Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat; Conselleria d'Afers Socials i Cooperació; Conselleria de Salut i Consum; Oficina Balear de la Infància i l'Adolescència (OBIA); IBDonà; Programa de policia tutor (ISPIB); IBJove; **sindicats UGT, CCOO, STEI, Alternativa, ANPE, USO i UOB**; Organitzacions i patronals representades al Consell Escolar de les Illes Balears (Escola Catòlica, CECE i Cooperatives d'Ensenyament —UCTAIB—); **UIB** (Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació, Departament de Psicologia Social, grup de recerca d'Estudis de Gènere, Departament Pedagogia i Didàctiques Específiques i Grup d'Investigació i Formació Educativa i Social GIFES); **Ajuntament de Palma; Sa Clau de s'Armari, Ben Amics, Mallorca Gay Men Chorus, Balears Diversa, Dones de Llevant, Homes Transitant, Thakhi-Runa, Transitam i Ses Foneres de Menorca; Consell d'LGTTBI de les Illes Balears; Consellers i conselleres membres del Consell Escolar de les Illes Balears.**

Coordinacions internes

- Participació en el Consell Escolar de les Illes Balears, formant part del CEIB com a representant de l'administració i presentació de la memòria de Convivència 2017-2018.
- Altres coordinacions amb totes les direccions generals de la Conselleria d'Educació i Universitat:
 - **Intervenció i seguiment de casos.** Coordinació amb el Departament d'Inspecció Educativa i els Serveis Jurídics dels objectius de convivència i coeducació, resolució de demandes i aplicació de protocols.
 - **Congrés d'Educació.**
 - **Anàlisi i valoració de la formació de convivència i la coeducació.** Coordinació amb el Servei de Normalització Lingüística i Formació i el Servei de Formació Homologada i Capacitació.

- **Projecte Erasmus + convivència.** Servei de llengües estrangeres.
- **Inclusió, problemes greus de conducta, absentisme, expulsions.**
Planificació, Atenció a la diversitat, DEA
- **Avaluació** de la convivència i la coeducació junt a GESTIB, IAQSE.